

Uj LAPOK

T. „Otthon“ Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körut 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 174 (1320) sz. * Kedd, 1936 augusztus 4

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Spanyolország külképvisellete is kettészakadt

**Sok követ csatlakozott már a burgosi kormányhoz.
A polgárháború nagyobb harcai szünetelnek. —
A madridi kormány szabadulni akar a vörös túlzóktól**

Londonból jelentik: A spanyolországi polgárháború két hadszíntéren folyik: benn, az országban és a diplomáciai fronton.

Már eddig is igen sok spanyol követ mondott le, illetve csatlakozott a Burgosban alakult nemzeti kormányhoz.

Most Spanyolország rigai követe közölte Lettország külügyminiszterével, hogy a spanyol események miatt lemond Ezenkívül a madridi kormány is változtatásokat eszközöl a külképviselati harcban. *Aguinaga* berni követet római nagykövetté, *Miscovich* oslói követet pedig berlini nagykövetté nevezte ki a kormány. Ezenkívül menesztett a kormány három nagykövetségi titkárt, továbbá a hadsereg kötelékéből elbocsátotta *Matias* alezredest, volt berlini katonai attasét és *Martos* őrnagyot, volt buenos airesi katonai attasét.

Samper volt miniszterelnököt menekülés közben letartóztatták.

Valenciából jelentik: Ricardo Samper volt miniszterelnököt letartóztatták, abban a pillanatban, amikor francia hajóra akart szállni, hogy elhagyja Spanyolországot. A volt miniszterelnököt a börtönné átalakított Mar Cantabrico hajó fedélzetére szállították.

Repülőgépek mennek Spanyolországba, menekülők jönnek Spanyolországból.

Perpignauból jelentik: Szombaton este öt Botez típusu repülőgép repült el Spanyolország felé.

Bordeauxból jelentik: Az itt feltartóztatott négy angol repülőgépnek Spanyolország felé való továbbutazását a kormány megengedte. A repülőgépek vasárnap elröpültek a spanyol határ felé.

Genuából jelentik: A *Principesa Maria* gőzösön szerdán 1300 menekült érkezett ide Spanyolországból. Ezek között van 605 spanyol, 305 német, 215 olasz és 72 német alattvaló.

Párizsból jelentik: A *Havas* külön tudósítója Tetuanban beszélgetést folytatott *Amada* ezredessel, *Franco* tábornok seregének egyik vezető tisztjével. Az ezredes a francia Marokkóban kényszerülten leszállt olasz repülőgépekről adott tájékoztatást. Elmondotta, hogy az olasz repülőgépek egyes olasz menekültek elszállítása volt a célja s erre a célra meg is volt az engedélyük a spanyol Marokkóban való leszállásra.

A kormánycsapatok és fölkelők harci készülődései és harcai. Elcsélt a Madrid körüli harcokban a kormánycsapatok főparancsnoka.

Madridból jelentik: *Barcia* külügyminiszter kijelentette, hogy a kormánycsapatok győzelmet arattak: visszafoglalták *Sastago*t, ahol igen fontos üzemek vannak.

Ugyancsak madridi jelentés szerint a kormány repülőgépei vasárnap Valladolid és Medina között bombáztak két vonatot. Mindkét vonat kisiklott és felborult.

Spanyol-Marokkóból tovább tart a fölkelők átszállítása az anyaországba.

A madridi kormány Madridtól északra vár nagyobb harcot. Erre mutat az, hogy Valladolidból két különvonaton hozott megerősítést.

A *Figaro* szerint a nemzeti csapatok északon már 13 kilométernyire megközelítették Madridot, délen pedig csaknem Albaceteig nyomultak előre.

A *Jour* szerint a fölkelők szombaton tizenhárom kormányrepülőgépet lőttek le.

Madridból jelentik: *Puig* ezredes, a kormánycsapatok főparancsnoka, a fölkelőkkel vívott harcban elesett.

A francia kormány más hatalmak magatartásától teszi függővé, hogy beavatkozik-e a spanyol eseményekbe

Párizsból jelentik: Hír szerint a francia kormány a spanyolországi eseményekkel szemben megváltoztatta korábbi elhatározását, hogy t. i. semleges marad. A kormány most közölte, hogy eddigi semlegességi nyilatkozatát feltételesnek tekinti és további magatartását attól teszi függővé, hogy más hatalmak mennyiben

A fölkelő csapatok külföldről fegyveres segítséget kaptak.

Madridban olyan hírek terjedtek el, hogy a fölkelő csapatok külföldről fegyveres segítséget kértek és kaptak is.

Martinez Barrio, a cortes elnöke ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— A fölkelők idegen hatalmaktól kérnek fegyveres segítséget, hogy a köztársaság ellen harcoljanak. Figyelmeztetem a világ közvéleményét, hogy ez súlyos veszedelmet rejt magában a jövőre nézve.

A spanyol pénzt nem fogadják el.

Gibraltárban és Tangerben a közpénztárak már nem fogadják el a spanyol pezétát. Már a kereskedők is csak vonakodva adnak árut spanyol pénzért.

A spanyol kormány szabadulni akar a fosztogató elemektől.

A madridi kormány kísérleteket tesz aranézeve, hogy a szélső baloldali elemektől visszavegye az ügyek irányítását. A kormány elrendelte, hogy mindazok a munkások, akik nincsenek a miliciában, hétfőn kezdjék meg a munkát. Vasárnap visszaküldtek Madridba 150 munkást, akik a miliciában teljesítettek szolgálatot. Ez az intézkedés azért történt, mert fosztogatáson érték tetten őket.

Az angol követség tagjai elutaztak Madridból.

A madridi angol nagykövetség tagjai Franciaországba utaztak és jelenleg Biarritzban tartózkodnak.

ragaszkodnak a be nem avatkozás elvéhez.

A kormány egyúttal azt is elhatározta, hogy felhívást intéz a hatalmakhoz, tegyenek közös nyilatkozatot, melyben a spanyol eseményekkel szemben teljes semlegességre kötelezik magukat.

**Repülőgépek és hadihajók harca a gibraltári szorosban
Titokzatos lett a Madrid körüli hadállás**

Gibraltárból jelentik Két spanyol hadihajó a gibraltári kikötő közelében heves tüzelést indított a *Franko* tábornok légi rajához tartozó két bombavető repülőgépre, melyek a hadihajók felett keringtek. A hadihajók és repülőgépek között heves harc fejlődött ki. A repülőgépek között dobtak és gépfegyverrel tüzeltek a hadihajókra, melyek a tüzelést léghátrító lövegekkel viszonozták. Egyik fél sem tudta a másikat lelőni. Az ágyúzás óriási riadalmat keltett Gibraltárban.

Sevilla szerint a fölkelők hadállása Madrid fölött nem változott. Madrid szerint a kormánycsapatok győznek.

(Párizs.) Az ideérkező jelentések most is ellentmondanak egymásnak. A fölkelők azt jelentik, hogy most folynak az előkészületek a Madrid elleni döntő támadásra. A vezérkar utasítást adott Lano tábornok halálrajárának, hogy bombavető gépeikkel sújtyesszenek el három kormányhű cirkáló.

A sevillai rádióállomás közlése szerint Madridtól északra a helyzet nem változott. *Mola* tábornok csapatai berendezkednek az elfog-

lalt állásokban. A főhadiszállás megcáfolta azt a hírt, hogy Madridtól nyugatra harcoló és Dorval tábornok parancsnoksága alatt álló csapatokat megtizedelték volna.

A madridi belügyminiszter hivatalos közleménye szerint a kormánycsapatok győzelmesen haladnak előre.

Hadműveleti okokból nem közlik, hogy hol állanak a csapatok, de megállapítható — mondja a jelentés, — hogy a vasárnapi nap nagyon kedvező volt.

Alvarez iparügyi miniszter kijelentette, hogy a kormány több gyárat lefoglalt és ezekben hadianyagot gyártanak. Közölte a minisztertanács rendeletét, mely szerint minden olyan üzem, vagy raktár lefoglalható, melyet tulajdonosai elhagytak.

A termés felgyujtásával is harcolnak egymás ellen.

(London.) Lisszaboni jelentés beszámol arról, hogy a spanyol kormány emberei a portugál határ mentén Valencia és Alcantara közelében felgyujtották a termést.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Meghalt Bleriot

Párizsból jelentik: Bleriot Lajos, a repülés nagynevű uttörője vasárnap elhunyt. Bleriotnak szívbaja volt és halála váratlan gyorsasággal következett be.

A század elején mint mérnök minden idejét arra szentelte, hogy elméletileg és főleg gyakorlatilag előbbre vigye a repülést. De nem kormányozható léggömböt gyártott, hanem repülőgépeket szerkesztett. Bleriot Cambraiban született, 64 évvel ezelőtt. Katonamérnöknek készült és a francia tüzérségnél szolgált, azután megvált a katonaságtól, elektrotechnikával kezdett foglalkozni és kis műhelyében főleg acetilén fényszórókat gyártott. 1900-ban építette meg első repülőgépét és ettől kezdve minden évben újabb modellt készített, amely az előbbinél tökéletesebb volt. De a sebességük alig érte el a mai városi kisautó teljesítményét és alig emelkedtek 50—100 méternél magasabbra. Egy ilyen repülőgéppel ejtette Bleriot csodálatba a világot, amikor 1909 július 25-én Calais és Dover között átrepülte a La Manche csatornát. A csatorna ezen a ponton 33 kilométer széles és az utat Bleriot XI. számú monoplánjával 23 perc alatt tette meg. Az egész kulturemberiség ujjongva

ünnepelte a repülés francia hőst. Bleriot ezután európai körútra indult, hogy bemutassa a csodagépet, mely először repült a tenger fölött. 1909 október 18-án Budapesten rendeztek nagyszabású repülőnapot, amelyen Bleriot gépe 80—100 méter magasságon rövid körrepülést végzett és valósággal önkívületbe ejtette a közönséget. Bleriot a La Manche csatorna átrepülése után szívós munkával javította, fejlesztette; tökéletesítette találmányát és a világháború elején a francia hadsereg az ő tervai alapján gyártott repülőgépeket használta. A háború után Bleriot hatalmas repülőgépgyárat épített, amely újabb és újabb gépcsodákkal lepte meg a világot. A gyár vezetése elvonta az elméleti kutató munkától és legutóbb, amikor megkérdezték, miért hagyta abba feltalálói pályáját, fáradtan válaszolt:

— En már öreg ember vagyok és beteges... Munkámat elvégeztem, a repülés tökéletesítése a fiatalokra vár...

Bleriot-val a modern repülés őse és hőse költözik a sírba, ahová nemcsak Franciaország, hanem az egész kulturemberiség megilletődött részvétele kíséri.

Két nap alatt kilencezer ember nézte végig a szegedi Dóm-téren a Tragédia előadását

Hatalmas sikert aratott dr. Janovics Jenő művészi rendezése, amely a Tragédia mélységesen vallásos tendenciáit hangsúlyozta ki

Budapestről jelentik: A szegedi Dóm-téri ünnepi játékok premierjét csodálatos módon megkímélte az országszerte dúló vihar és felhőszakadás.

Szombaton négyezer, vasárnap, a jobb időben már ötezer ember gyönyörködött az Ember tragédiája ujszerű beállításában és különösen az új szimbolikus vetített díszletek arattak nagy sikert, különleges technikai megoldásaikkal, amelyek lehetővé tették, hogy a díszlet változásai mozgásszerűen kísérik az egyes képeket.

Dr. Janovics Jenő rendezése a játék mélységesen vallásos tendenciáit hangsúlyozta ki, különösen akkor, amikor Ádám és Éva előtt megnyitotta a templom szentélyét.

Elmélyülő, komoly munka eredményeképpen Kiss Ferenc Szvengáliszterű Luciferje emelkedik ki az együttesből, démonikusan erős Lucifert alakít, azt, amely az egyházi fel fogásnak legjobban megfelel. Lehotay Ádámja

a művész pályájának sikerét gazdagítja, Lán-czy Margit mint Éva, poetikus és bájos volt. Irjuk ide a kitaláló Mezei Mária, a pompáshangú Homi Erzsébet nevét is és azt, hogy a szegedi ünnepi játékok immár tuljutottak azon a lokálpatriotizmuson, amely a magyar Salzburg néven ünnepi Szegedet és valósággal a legkomolyabb kultúrtenyezővé nőttek ki magukat.

A Tragédia művészi és varázslatos erejű megrendezésében nagy része van Imre Sándornak, a kitaláló színházi rendezőnek is, aki hosszas kényszerű visszavonultság után végre megfelelő alkalmat talált, hogy felkészültségét, tudását és művészetét érvényesítse.

Baia Episcopie-i kedvezményes jegyek kiadóhivatalunkban kaphatók

Az úr a pokolban is úr

Irtó: Fertsek Ferenc

Eső eshetett, hólével vegyest, szélvihar dúlhatott s pörkölhettek a napmeleg is, ő csak kintartott a standján, rendületlenül.

A bakancsok fölé rongymamuszt csavart s kihozta az ócska, de azért még mindig melegtartó takaróját is, amellyel a derekát védelmezte s fülére húzta sapkája lappantyúját, ha nagyon hideg volt, így aztán kibírta.

Melegben pedig — ugyan ki szegénye tart a melegtől? Attól csak az urak félnek. Ő ugyan boldog, ha Isten napja reggeltől-napestig pörköli, aszálja. Az a jó. Az az egészséges. Kitarja magát a napnak — süssél csak, süssél, ha akarsz — hogy minden porokáját érje s a félre gondol, amikor be jó lenne még ez a kis kánikula!

Ha meg esik — no, bizony! Odébb húzódik, a jó, biztos kapumélyedésbe. S akkor eshet, amennyit akar. Ő csak neveti. Ha meg kicsit esik, ott az eres, csak alá kell húzódni.

Nagyon egyszerű az élet, csak érteni kell hozzá.

Vele is úgy van, hogy a jobban-rosszban kiszolgált lábai egyszer csak hűtlenül meglagadnak, sztrájkba léptek. Hamarabb megöregedtek, mint ő. Pedig az lett volna az igazság, ha egyszerre öregszenek meg vele együtt. De-

hát mindenben lehet segíteni, ha már így történt. Ő bizony kifog rajtuk. Egyszerűen nem ad nekik munkát. Az a kis mozgás, amíg idecsoszog meg a népkonyháig, az semmi. Az ellen nem moroghatnak. Valamire csak kell, hogy jók legyenek még, azt nekik is be kell látniok. A lábaira való tekintettel ő hát ülő-foglalkozást íz most, ülve keresi meg azt a kis száraz kenyerét.

Szép, érces hangja van, jó nagy hangja, szerenese — ezt még meghagyta az a jó Isten, Uram, csak a pedálok, a pedálok — szokta mondani a kérdezősködésre — a lábai helyett hát elővette a hangját és azt fogta be az életkocsi elé.

Gyű, te, hangom — s megeresztli: — Szenzációs, teljesen befejezett kétpengős regények, most csak tíz fillér darabjal — Tíz fillér a szenzációs, teljesen befejezett regény darabja! Ezelőtt két pengő!

A sarki villamosmegállónál sok ember megfordul naponta. A pestkörnyéki utasokat szállítja ki-be ez a villamos. Hosszú az út, kivált annak, aki naponta megteszi s nincs mit nézdelődjön az untig ismert útvonalon. Az ilyen hát olvasással üti agyon az időt legtöbbször. Ha elfogy véletlenül a hazuról hozott olvasnivaló, tíz fillért igazán megreszkírozhat egy teljesen befejezett szenzációsért.

Míg visszaad a vevőnek, tájékoztatja az üzleti elveiről. Nehogy azt gondolja valaki,

Felvétel a mercurea-ciuci római katolikus főgimnáziumba és linevelőintézetbe

Az ősi főgimnázium eredetileg Simlaion létesült a XVII. század közepe táján és ott virágzott a század elejéig, amíg 1911-ben felépült a jelenlegi díszes épület a vele kapcsolatos finevelő intézettel. A kettős intézet hatálmás 10 holdas park közepén áll. A magyar tannyelvű főgimnázium állami tanterv szerint tanít és államilag érvényes bizonyítványokat ad ki. Nyilvánossági joga van. (482—1931. sz.)

A főgimnáziummal kapcsolatos nevelőintézet mintegy 200 bennlakó növendék befogadására alkalmas, felszerelése is teljesen modern. A növendékek családias nevelésben részesülnek. Minden lépésről számot kell adniok, zsebpénzüket az intézeti felügyelő tanárok kezelik, tanulásukat ellenőrzik, vallásos erkölcsi nevelésükről a legintenzívebben gondoskodnak. Az intézetnek saját orvosa van, aki díjtalanul kezeli a betegeket, csak a gyógyszer számla terheli a szülőket. A bennlakó növendékek mérsékelt díjért teljes ellátást kapnak, kivéve a mosást (erről mindenki maga gondoskodik.)

Beiratkozás a főgimnáziumba általában aug. 25-től szeptember 1-ig. Azok részére, akiknek valamely vizsgájuk van (javító, felvételi, stb.) a vizsgák után. Előzetes jelentkezés az intézetbe (az internátusba is) az egész nyár folyamán. (A főgimnázium címe: Direcțiunea Liceului Rom. Cat. Mercurea-Ciuc.)

A javító vizsga ideje szeptember 1—5. Az V-ik osztályba felvételi vizsga (examen de admittere in cl. V.) szept. 12. és az I. oszt. felvételi vizsga szeptember 3. Utóbbinak tárgyai: román, magyar és számtan (az elemi IV. oszt. anyagából) írás, olvasás, elemi nyelvtani ismeretek és 1—2 könnyebb számtani példa megoldása.) A vizsga díja 100 lei. Az ősi érettségi vizsga kezdete szept. 20. kérés és egyéb okmányok legkésőbb augusztus 25-ig beadandók.

Az I. osztályba iratkozó vagy más intézetből jövő tanulóknak a beírás alkalmával a felvételi kéréshez (melyre nyomtatvány az igazgató irodában kapható, csak 8 lei okmány és 1 lei repülőbélyeg kell hozzá) mellékelniük kell: 1. elemi iskolai igazolványt (vagy előző osztály hitelesített anyakönyvi lapmásolatát), 2. születési bizonyítványt (extras de nastere), 3. keresztlevelet 4. újraoltási igazolványt és 5. állampolgársági bizonyítványt. Idegen hangzású családneveknél egy községi igazolvány is szükséges arról, hogy a szülők magyar anyanyelvűeknek vallják magukat. Ez a nyilatkozat az előjáróság előtt irandó alá 2 tanu jelenlétében és látamozandó vele. Idegen anyanyelvűek és izraelita tanulók csak miniszteri engedéllyel irhatók be. A kérészt eziránt legkésőbb augusztus 25-ig kell beadni.

Az I. osztályba a beírási, tan- és fenntartói díj összege együtt kb. 2620 lei. A II—VIII. osztályban kb. 4130 lei. Az internátusban az évi díj 4000 lei, amely összeg havi előleges részletekben is fizethető. Bevonulás az internátusba szept. 14-ig este. Szeptember 15-én „Venii Sanote” és 16-án rendes előadás. Bővebb felvilágosítást esetleg tájékoztatást válasszék ellenében ad az intézet igazgatósága. Papp János főgimn. igazgató

hogy sajtapirost ad el, ő, dehogys. Mert vannak sokan, kérem, vannak egyesek, akik hiányos regényeket sóznak a jóhiszemű vevő nyakába. Nála ez nem fordulhat elő, tessék meggyőződni kérem — s megnyalaván újját, fel-lepazza a kiválasztott könyvet — tessék megnezní, egyetlen lap se hiányzik, befejezett regény, kérem. Két pengő volt az ára a boltban. Nálam tízér tetszik kapni. Ha én csak egyszer is észreveszem, hogy véletlenül egy lap hiányzik a regényből, már nem veszem át, kérem. Nem, én visszaadom. Nálam nem létezik hiányos áru, kérem.

S ez igaz is volt. Más kérdés azután, hogy ez a „teljesen befejezett” szenzációs is volt-e egyúttal, dehát az izlés különböző s miután az öreg mégis csak eladott belőle annyit-amennyit, bele kell nyugodni abba, hogy bizonyára volt, aki szenzációsnak találta.

Piros arcával, bozontos, fehér szemöldökével, amely alól úgy villogott elő az élénk, apró szeme, mint behavazott eres alól télen, apróka ablakból a lámpafény, lassankint megszokott tartozéka lett az utca képeknek.

Percenkint közlekedett erre-felre a villamos, de ő nem számolta hányszor kiáltja, amíg egy perc kiműlik az időből:

— Szenzációs, teljesen befejezett, érdekes-feszítő regények! Csak tíz fillér darabja!

S amíg villogó, apró szemével sebesen végigszántja a terepet s a világ négy tája felé ki-

Bădulescu pénzügyi államtitkár egy 250 milliós kölcsön ügyében tárgyal Párizsban

Bucuresti. Saját tud. Bădulescu folytatja párizsi tárgyalásait a 250 milliós kölcsön ügyében, mely összeget a francia nehézipar rendelkezésére bocsátanák a román hadiszerrendések fedezésére. Bădulescu vasárnap jelentést küldött Antonescu pénzügyminiszternek, mely szerint a tanácskozások augusztus 15-ig befejeződnek és aláírják a fizetési egyezményt.

A négus visszamegy Abessziniába

Nem adja fel az olaszok elleni harcot

Londonból jelentik: A Sunday Chronicle a négus nyilatkozatát közli.

Rövidesen visszatérek Abessziniába — mondotta Hailé Szelasszié. — A harcot nem adtam fel. A Délnyugat-Abessziniába küldött csapataim élére állók. Genf elutasította pénzügyi iránti kérésemet, de remélem, más úton sikerül majd előteremtenem a szükséges összeget.

Budapestről jelentik: Ismeretes az a mozgalom, amely a múlt év őszén, az olasz-ábesszini háború kitörésekor Budapesten megindult: négyezer munkanélküli fronttharcos jelentkezett a Perley Lajos vezetésével álló szövetségben, hogy harcolni akar Afrikában az olasz zászlók alatt. A szervezkedést kifogásolta a magyar kormány, amire elejtették a tervet.

Közben győztek az olaszok és most újra, ezúttal más formában, a független kisgazdapárt fronttharcos szakosztályának égisze alatt, hasonló terv merült fel: magyar kolóniát akarnak alapítani az olaszok által meghódított Abessziniában. Már is több ezer, magyrészt munkanélküli fronttharcos jelentkezett, hogy boldogan lemenne dolgozni Afrikába. A jelentkezők túlnyomó többsége már ősszel harcolni akart az olaszok oldalán. A kisgazdapárt fronttharcos szervezetének vezetősége elhatározta, hogy amennyiben a magyar kormány nem kéri meg a mozgalom ellen, emlékiratot intéznek Mussolinéhoz és arra kéri a Ducet, hogy engedje meg magyaroknak letelepülését Abessziniában, ahol amúgy is sok munkás-kézre van szükség.

Elkészült az emlékirat szövege és a mozgalom vezetői benyújtották azt a külügyminisztériumhoz jóváhagyás végett. A külügyminisztériumból most átküldték az emlékiratot a belügyminisztériumba, hogy ott döntsenek a szokatlan kérés ügyében.

A négus török származású volt hadvezérét kitiltották Görögországból.

Athénből jelentik: A görög kormány elhatározta, hogy Vehib pasát, a négus volt hadvezérét kiutasítja Görögországból. Ezzel kapcsolatban Metaxas görög miniszterelnök kijelentette, hogy a kiutasítás nem külhatalmi nyomásra történt.

A kínai nemzeti kormány csapatai bekerítették a délkinai vörös lázadók seregeit

Nankingból jelentik: Dél-Kínában heves harcok folynak a kwangsi csapatok és a központi kormányhoz tartozó kwantung-csapatok között. A központi kormány 300 ezer főnyi hadserege bekerítette a fellázadt tartományt és további előnyomulásra kapott parancsot. — Csank-Kai-Sek személyesen veszi át a központi csapatok főparancsnokságát.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Londonban és Rómában a francia nagykövetek átnyújtották a be-nem-avatkozásra vonatkozó jegyzéket

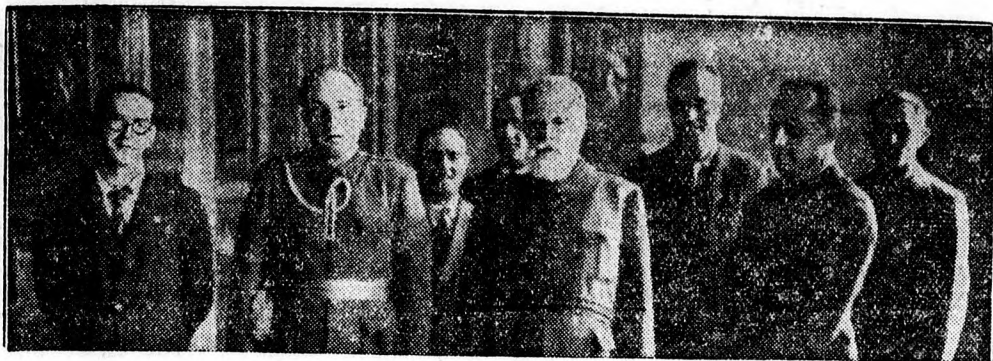
Londonból jelentik: A francia nagykövet átnyújtotta az angol kormánynak a francia kormány javaslatát, hogy kössenek be nem avatkozási megállapodást a spanyol ügyekre nézve. Baldwin és Halifax főpecsétőr azonnal hozzáláttak a javaslat tanulmányozásához. Londonban is az a nézet uralkodik, hogy mindent meg kell tenni, hogy a spanyol belső viszály külföldre ne terjedjen.

A francia jegyzéket átnyújtották Rómában is. A francia diplomácia képviselőivel az erre

vonatkozó tárgyalások már is megindultak.

Vörösek érkeznek Spanyolországba, menekültek távoznak onnan.

Parizsból jelentik: A spanyol hatóságok megtiltották a külföldiek beutazását Spanyolországba. Csak spanyol állampolgárok léphetik át a határt. Franciaországból mégis napoként érkeznek vörös ifjak, hogy jelentkezzenek a miliciánál. Barcelonából viszont naponta 2—300 menekült érkezik a francia határra. A délfranciaországi szállodák zsúfolva vannak menekültekkel.

A burgosi új spanyol kormány.

Cabanellas tábornok vezetésével Burgosban új spanyol kormány alakult, amelynek a főkelők északi csapatainak vezetője, Mola tábornok is tagja.

áltja a portékáját, senki se gondolná, ahogy egyformán gubbaszt nap-nap után az alacsony széknél, hogy ami a derekát a talpával összeférceli, az már csak az erős akarat és nem más. Mert nem egyforma ő a fejétől a bokájáig. Nem bizony!

Este látná valaki Csányi bácsit, mikor becsukja a boltot, összekészülődik s hazafelé tart! Akkor aztán bezzeg kiderülne a hűtelen lábak titka!

A kis széket a vállára veti szíjon, balkarján a cekker, abban van a bót, jobbkezeben a göröcsöt s hátán háza, kebelén kenyer, úgy botorkál nagykinosan hazafelé.

Botorkálhat is, aki hetvenhatszötöt elmulott Szentmihálykor, az igazán nem ugrándozhat már járasközben, az örüljön, ha elbotorkálhat úgy, ahogy.

Csányi bácsi hát botorkál, botorkál s szerencsésen el is botorkál a népkonyháig. Ott ő mindennapos vendég. Ott szokta elkölneni — hála legyen a jó Istennek — a mindennapi meleg estebédjét. Mert olyan jó sort juttatott az a kegyes Isten neki, hogy napjában egyszer — hacsak télen is — meleget ehetik.

Nagy szó ez! Nagy szó!

Olyan nagy szó az, hogy reászoruló valaki a népkonyhán kosztolhasson, hogy azt nem is tudhatja senki, csak az, aki próbálta.

Mert protekció kell ide is, mint mindenhez a világon. Nem elég, hogy valaki szegény,

aztán könyörfalatért jelentkezik, az épinséggel nem elég. Hátra van még a protekció. Legalább a népkonyha vendégei úgy tudják.

Mert, sajna, itt is több ám az eszkimó a főkánál, azért van ez így.

Pedig ahová Csányi bácsi jár, az már nem is népkonyha, hanem valóságos vendéglő. Majdnem, hogy vendéglő. Mert itt fizető vendégeket is kiszolgálunk.

Háromféle vendég jár ide.

Akinek külön teremben tálnak terített asztal mellett s tányéron hozzák az ételt, nem tálkában, az pengőt fizet három fogásért. Haza is küldik a pengős kosztot. Tisztviselőknek, kiskeresetű embereknek, akiknél az is számít, hogy borralaló nem jár a koszt mellé.

Aki ötven fillért fizet, az egyszerűbb kosztot kap, de izletest azért. No bizony, meg lehet azt enni tálkából is. Tiszta a tálka. Kés-villa azért ehhez is dukál, ha becsületesen nem is mutatja magát másnak az a kés meg az a villa, mint amiből van: vasnak.

Aki olyan szerencsés, hogy húsz fillérje azért mindig akad vagy ebédre, vagy vacsorára, az kaphat kosztot húsz fillérért is. Leül szépen az ingyenebédések helyiségében a hosszú asztal mellé, kikereshet magának egy alkalmas locát, akár a kályha mellett is, helybehozzák neki a kosztot, nem kell tálkával a kézben sorbaállania az osztóablak előtt. Helybehozzák a darab kenyérral együtt. Mert még az is jár hozzá, kenyér. No. Húsz fillérért!

Csányi bácsit ismerik már itten.

— Csak úgy járok én itt mán ki-be, akár asztalban a fiók — magyarázza Csányi bácsi az asztalszomszédjának.

Mindenki onnan veszi a hasonlatot, ahol találja. Asztalos volt Csányi bácsi azelőtt, a jó időkben. Két segéddel dolgozott meg két inással. Aztán most mégis erre jutott, hogy ujságot kell árulnia az utcán meg kimustrált folyóiratokat s dobrakerült néhai kétpengős irodalmat, ha itten akar kosztolni. Pedig soha semmiféle nemzetsége se volt utcai árus, nem még, hogy népkonyháról táplálkozott volna — meséli. Iparos volt neki minden fölmenő nemzetsége, iparosember.

— Tudja, uram, mennyi adót fizettem én valamikor az államnak? — s kimond valami irtó nagy számot a Csányi bácsi.

A szomszédja fejet csóvál, hümmög.

— C, c! Aztán, ha nem sértem meg kérdéssel, muszáj kegyednek így élni? Ugy érttem, ilyen nagy lábon?

— Nagy lábon?

— Mán úgy értem, hogy mondok, muszáj kegyednek leszúrni ittend nap mint nap aztata húszfillérest? Szen nem nagyon kereshet kegyed az irodalombul. Hát osztán, mondok, mér nem teccik megpróbálni eccer, tán kapna kegyed ittend amúgy is... Mint mink... Valamit csak visszaszolgálhatna az állam is abbula zadóbul, amit valamikor bekövetelt kegyedtől Csányi bácsi izgatottan csapja le a pléh-

Az oradeai Magyar Párt nem fogadta el a mezőgazdasági kamarai választásokra benyújtott listát, de külön listát nem állít

A Magyar Párt elnöksége foglalkozott a Mezőgazdasági Kamara ismeretes jelölésével és azazal kapcsolatosan a következő közleményt adta ki:

A Magyar Párt elnöksége sajnálattal állapítja meg, hogy a Mezőgazdasági Kamara tanácsválasztására való jelölésnél a megye magyar lakosságát súlyos mellőzés érte. Ugyanis a magyarság a megyelakosságának 30%-át teszi ki és ennek túlnyomó része mezőgazdasággal foglalkozik. Ennek ellenére a jelölő listára csak három magyar embert vettek fel az ott szereplő 72 tag közé, ami csupán 5 százalékos részesedést jelent. A helyesen alkalmazott számarány szerint viszont legalább 22 tagsági hely illette volna meg a magyar lakosságot.

A Magyar Párt a mezőgazdasági kamarai választáson készséggel részt vett volna. Mint a magyar gazdatiszadalm egyetlen politikai szerve, a Magyar Párt azt a feladást vállalja, hogy a szaktestületi választásokba nem szabad politikát keverni. Ép ezért sajnálkozással látja, hogy a mezőgazdasági kamarai választásra való jelölésnél a csak érvényesült a politika, midőn a román politikai pártok összefogásával kizárták a magyar lakosságot abból a lehetőségéből, hogy ebben a szaktestületben számarányának megfelelő tanácsadással vehessen részt.

Határozottan meg kell állapítani azt a tényt is, hogy a listára felvett kisebbségi nevek által a magyar kisgazdák tábora egyáltalán nem nyert képviseletet. Lehetetlen doigognak tartjuk, hogy magyar kisgazdák érdekeit a mezőgazdasági kamarában senki se képviselje. Ez nemcsak a demokratikus elvek féltetését, hanem a legcsekélyebb méltányosság hiányát is jelenti.

Különösen nagy csodálkozással vette tudomásul elnökségünk a Nemzeti Parasztpárt magatartását, amely kifelé mindig a demokratikus eszméket hirdeti, befelé pedig segédkezett nyújt a kisebbségi elemnek a számarány szerint jogos érvényesítése előli elzárásához. De hivatkozunk kell a román köröknek nem egy ízben történt olyértelmű nyilatkozatára, hogy a szaktestületi választásokból kirekesztik a politikumot. Mi biztunk ezekben a kijelentésekben és most mégis azt kell látnunk, hogy a román pártok a Magyar Párt megkérdése nélkül, három négy, tetszésük szerint kiválasztott és a megyei magyar gazdaközönség társadalmi összetételét megfelelő kisebbségi név bevonásával avatta a mezőgazdasági kamarai választást.

kanalat. Kétféle töröli a bajszát, azután ráteszi a kezét a szomszédja karjára.

— Edes uram — mondja s pipacspiros a felindulástól s talán ezért beszél kissé hangosabban is a szokottnál: — Edes jó uram — ó, szegénykék, de messze vannak pedig ettől a címzéstől! — tudja meg, mert úgy van az, ahogy mondom: amíg énnékem annyi szuszit ad az Isten, hogy én ezt a kis kenyéremet összekajdászhatom, addig én meg is fizetek ezért a kenyérért! Lássá-e, hetvenhét leszek nemsokára, ha megérem. A kezem, lábam nem enged már dolgozni, egy van még, aki nem hagyott el, a hangom. Hát oszt most beszédszóval köll a kenyéremet keresni, nem panaszképen mondom. Ha egyszer az Uristen annyira elhagyna, hogy már ezt se bírnám, nem mondom, akkor én is kinyujtanám a kenyéremet, hogy tegyenek bele vagy egy falat kenyéret. De addig — nem veszem el mástól, a nálam is szegényebbtől, nem én. Még énnékem akad a zsebben egy árva húszfilléresem, addig én megfizetek a kosztomért, uram. Mer én úr vótam a zegész életembe, úgy tudja meg. Sose szorítam én senkire, inkább énram szorítak mások. En ahho vagyok szokva, hogy adjak, nem pedig hogy kérjek. Hát oszt addig-ameddig úr akarok lenni most is. Érti, kegyed?

A másik bólogat.

Érti, hogyne értené. És sóhajt hozzá.

Hiába, az úr a pokolban is úr!

A Magyar Párt elnöksége kijelenti, hogy bár a fenti körülmények miatt nem léphetett fel önálló listával a mostani mezőgazdasági kamarai választáson, a román pártok által benyújtott egyezményes listát sem fogadhatja el és amíatt minden felelősséget elhárít magától, mert az egyezményes lista egyáltalán nem tekinthető a magyar gazdaérdekek kielégítésének. Ép ezért a Magyar Párt elnöksége ünnepélyesen tiltakozik azok ellen a lépések ellen, melyek a magyar kisebbség képviseletét a demokrácia és kisebbségi joggyenlőség rovására érzékenyen és méltánytalanul még a szakkamarai testületekben is megcsorbitják, illetőleg teljesen kirekesztik. Ugyanakkor fájdalommal állapítja meg, hogy a demokratáknak hirdett pártok ígéretei és jelzavai is a valóságban hogyan festenek.

A Régészeti és Történelmi Egylet közgyűlése

A Bihormegyei és Oradeai Régészeti és Történelmi Egylet vasárnap délután 5 órakor tartotta évi rendes közgyűlését a muzeum nagytermében. A közgyűlés előtt a választmány ülésezett, miközben a termet megtöltötték az egyesület tagjai. Pontosan 5 órakor nyitotta meg a közgyűlést dr. Némethy Gyula pápai prélatuskanonok, az egyesület elnöke. Megnyitójában egyszerű képet nyújtott Darwin elméletének példázatával arról, hogy mint a természetben, úgy az egyesületek életében is fennmaradnak azok, akik a fennmaradásra legalkalmasabbak. A 62 éve fennálló egyesület multján is azt mutatja, hogy életképes és fennállásra jogosult.

Dr. Némethy Gyula prélatuskanonok, az egyesület elnöke beszéde után bejelentette, hogy az egylet könyvtárosa, Biró József művészettörténész megírta az egyesület 62 esztendőjének történetét. A munkát Biró távollétében ömaga az elnök olvasta fel.

Főbb részleteiben, de teljesen áttekinthetően dolgozta fel Biró József az egyesület történetét, amely eddig megírva nem volt s így ezzel hűznapító munkát végzett. Az érdekes felolvasást a közgyűlés nagy figyelemmel hallgatta végig és Biró Józsefnek köszönetét fejezte ki.

Ezután dr. Follmann Géza th. tanár, az egyesület titkára olvasta fel titkári jelentését, valamint a számvizsgáló bizottság jelentését s a költségelőirányzatot. A közgyűlés mind a három tudomásul vette.

Az elnök végül bejelentette, hogy Balogh László kereskedő 33 drb. régi érmet, Juhász Elemér két ezüstpénzt, Fazekas Ferenc (Salard) négy régi bankjegyet, Kusztér Oszkár két régi érmet ajándékozott az egyesületnek, amelyeket a muzeumban helyeztek el. A közgyűlés köszönetét fejezte ki az adakozóknak.

Nyisztor Zoltán
// Felhőkarcolók
Oserdők
Hazátlanok
(Délamerikai útiképek).
Ara 90 lei és portó.
Kapható: könyvosztályunknál.

Az Oradeai Iparosok Hitelszövetkezete Tozmetkezői Egyesülete értesíti az egyesület „A” csoportjának tagjait, hogy Csekő Jánosné és Kovács Gyula tag meghalt. (443., 444-ik halott.) Ezért az esedékessé vált 10, illetve 11 lei minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy pénzbeszedőnknek. Az elnökség.

A Magyar Dalkör hangversenye

Az Oradeai Magyar Dalkör a satumarei kerületi dalosverseny versenykórusainak bemutatása céljából f. évi augusztus hó 6-án este 9 órakor a Reformatus Leánygimnázium udvarán (kedvezőtlen idő esetén a díszteremben) hangversenyt rendez. (Bejárat a vármegyeház felőli kapun.) A hangverseny műsora a következő:

1. *Bunnet*: Ünnepi himnusz. A nőikari csoport kötelező versenykórusa. Eneklí a Liszt Ferenc Ének és Zenekar nőikara.

2. *Händel*: Szonáta E-dur. Előadja Kertész József hegedűművész, zongorán kíséri Popity Babu.

3. *Dutka Ákos—Beretvárs Hugó: Krisztus* Éjszakája. A művészi férfikari csoport kötelező versenykórusa. Eneklí a Magyar Dalkör.

4. *Tárca Bertalan*: Magyar dalok nőikarra. A II. nőikari csoport szabad versenykórusa. Eneklí a Liszt Ferenc Ének és Zenekar nőikara.

5. *Corelli*: La folia. Előadja Kertész József hegedűművész, zongorán kíséri Popity Babu.

6. *Tárca Bertalan*: Az utolsó dal. A művészi férfikari csoport szabad versenykórusa. Eneklí a Magyar Dalkör.

Vezényel *Andrási Ede* zenetanár, a Romániai Magyar Daloszövetség országos karnagya. Belépődíj, vagy műsormegváltás nincs.

Megkerült Viatorisz Piroska és így ma sem tudják, ki a oradeai-iosiai temető halottja. Az oradeai-iosiai temetőben, amint jelentettük, egy fiatal leány holttestét találtak, aki marószóval ölte meg magát. A leány személyazonosságát még nem tudták megállapítani. A hirt lapunkból olvasta Belfier közszégen Viatorisz Antal kőművesmester is, akinek Piroska nevű leánya már négy hete eltűnt hazulról s azóta semmi életjelt nem adott magáról. A hír olvasása után a kétségbeesett apa a iosiai temető öngyilkosának holttestét jött megnézni, hogy vajon nem az ő leánya, de a marószóval a felismerhetlenségig összemart arcu hullán és ruházatán nem ismert a leányára. A rendőrség nyomozni kezdett Viatorisz Piroska után s mársznap este sikere lett a nyomozásnak, mert Piroskát megtalálták egészségesen egy episcopiai uti szénaboglyában. A leányt drámai jelenetek között adták át édesapjának. Az ismeretlen öngyilkos kiltét tehát továbbra is homály fedí.

A gátaknál vízbe fult egy gyári munkás. (Oradea). Szombaton délután a hatodik és hetedik gát között a Crisbe fulladt Vidican György 45 éves festékgyári munkás. A szerencsétlen ember alaposan beborozva ment a vízbe, hol szivgörsöt kapott s azonnal elmerült. A kihívott túzótlók hiába kutatták át nagy területen a folyót, nem találták meg a szerencsétlenül járt ember hulláját, amit vasárnap reggel partravetett a víz, az uszoda közelében.

Vulturii Sasok Turista Egyesülete foilyó hó 9-én a kiesfekvésű Moneasa fürdőre rendez társas kirándulást. Ezen a kiránduláson találkoznak az aradi, beiusi és salontai Sasok turistái, az oradeai Sasokkal. Különösen felhívjuk az érdeklődők figyelmét ezen kies fekvésű helyre — amely az elhunyt Czárán Gyula turista vezér egyik legkedvesebb üdülőhelye volt — ahol természetes hőfoku strandfürdő is áll a kirándulók rendelkezésére. Résztvételi díj tagoknak 132 lei, vendégeknek 152 lei. Jelentkezni lehet az egyesületi helyiségben dr. Lazar Aurél-utca 14., Gyenge István ékszerésznél Alexandri-u. 12 és Mocsáry Sándor írógépésznél Bul. Regele Ferdinand 13. sz. Indulás 9-én, vasárnap reggel 4 órakor a Piata Mihail Viteazulról.

Búzatolvajok. Az oradea melletti Inand közszégen Somea József gazdálkodó jelentette a csendőrségen, hogy pénteken elloptak öt métermáza búzáját. A csendőrség elfogta Chent Sándor, Pantea György, Puscas László inandi lakosokat, akikre a lopás rájuk is bizonyult. Az eljárás megindult ellenük.

A vigyázatlan leányt elütötte a villamos. Könnyen vezetéssé válható szerencsétlenség történt szombaton este Oradeán, a Bolintineanu utcában. Szilágyi Margit tizenhatéves leány át akart menni az uttesten s nem vette észre a közeledő villamost. A villamos elütötte a leányt, de szerencsére csak a fején szenvedett könnyebb sérülést. A mentők beszállították a kózkórházba, ahonnan már hétfőn reggel gyógyultan ment haza.

Ötvenhárom nemzet ifjúságának világtalálkozója a berlini olimpiai ünnepségen

Megható jelenetek a felvonulásban. A német közönség óriási lelkesedéssel fogadta a franciákat és osztrákokat

Berlinből jelentik: Szombaton délután 4 óra 13 perckor megkondult a hatalmas olimpiai ércharang s ezzel megkezdődött a XI. újkori olimpia Berlinben. A világ minden részéből 53 nemzet sportoló szervezeteinek a képviselői jöttek el erre a világtalálkozóra. Annyan, amennyien eddig egyetlen olimpián se voltak. A vendégek fogadásában, elhelyezésében és el-látásában a német közönség versenyez egymással, hogy minél nagyobb szívességet fejtsen ki. El lehet mondani, hogy a rendezésben részt vesz a nagy német birodalom egész közönsége.

Az óriási versenyteret s körülötte a nézők körbefutó karzatait úgy építették föl, hogy az is külön hatalmas látvány. A versenyzők befogadására szolgáló olimpiai falu is nagy és szép alkotás. A világversenyt céljaira történt építkezések, útvezetések s egyéb berendezések mindenki előtt nyilvánvalóvá teszik, hogy a német birodalom óriási áldozatkészséggel karolta föl az olimpia ügyét.

A szombati megnyitóra háromszázezer főnyi közönség gyűlt a Reichssportfeld stadionjában a nézőterére, mégse mutatkozott semmi zsúfolódás. A rendezés olyan mintaszerű volt, hogy a több százezernyi néző minden tolongás nélkül foglalta el a helyét s úgy várta már egy órával előbb fegyelmezett rendben az ünnepies megnyitást. A téren magasabb emelvényeken lobogott az olimpia és a vendégfogadó német birodalom zászlója. Köröskörül minden résztvevő állam zászlója részére külön árbócok állottak, mellettük egy-egy tengerészkülönítmény, mely az ünnepi felvonulás alatt rendre felvonta annak a nemzetnek a zászlóját, amelyik megjelent a versenyterén. A nézőtér különböző pontjain mikrofon-helyiségek voltak, melyekben a megnyitó ünnepségről a világ minden tájára rádió útján helyszíni közvetítést adtak. Természetesen a teret magát is a hangszórók sokasága látja el a hangos híradás szolgálataival.

Pontban délután négy órakor érkezett a versenyterre Hitler kancellár, akinek oldalán Baillét Latour, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke és Lewald német testnevelésügyi államtitkár haladt. A közönség percekig tartó üdvözléssel fogadta a vezért, s fölhangzott a német birodalom himnusza, melyet az egész közönség együtténekel. Azután az olimpia himnusza következett s mielőtt Hitler kancellár és kísérete (kíséretében ott volt az egész olimpiabizottság) helyet foglalt a díszpályában, megharsantak a tőrokatok és a stadion bejárájánál megjelent az ősi olimpiai játékok nemzetének: a görögöknek a csapata. Utána a nemzetek német elnevezésének az A—B—C sorrendjében jöttek a többiek: Egyiptom, Afganisztán, Argentína, Ausztrália, Belgium, Bermuda, Bolivia, Brazília, Bulgária, Chile, China, Columbia, Costarica, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Anglia, (Grossbritannia), Haiti, Hollandia, India, Izland, Olaszország, Japán, Jugoszlávia, Kanada, Lettország, Liechtenstein, Luxemburg, Malta, Mexiko, Monaco, Neuzeland, Norvégia, Austria (Oesterreich), Peru, Fülöp-szigetek, Lengyelország, Portugália, Románia, Svédország, Svájc, Délafrika, Tschechoszlavika, Törökország, Magyarország (Ungarn), Uruguay és az Észak-Amerikai Egyesült Államok (USA), végül a vendéglátó Németország.

A felvonulás egy óra hosszáig tartott. Minden nemzet csapata üdvözlő tisztelegéssel vonult el a díszpályához s az óriási közönség mindenkit megújuló tapsolással és üdvözléssel fogadta. Különösen lelkes fogadtatásban volt része az elsőnek belépő görög csapatnak. De még ennél is lelkesebben fogadták a franciákat

480 tagu csapatát s aztán az osztrákok 600 tagu csapatát. A közönség tüntetően megnyilvánította testvéri érzését éppen azzal a két nemzettel szemben, melyet a politika leginkább szembe akart állítani a németekkel. A hosszantartó, lázas melegséggel kitörő ünneplés a föl-vonult csapatokban is láthatóan nagy megható-dást keltett.

A fölvonulás befejezése után előbb a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke mondott néhány üdvözlő szót, majd Lewald dr üdvözölte Hitler kancellárt s a világversenyre föl-vonult nemzeteket. Elmondotta, hogy az olimpiai esz-me hogyan egyesíti a népek ifjú nemzedékeit a nemes versenyben és egymás megbecsülésében. Így a sport nemcsak testedzés lesz, hanem léleknevelés is, erkölcsi magaslatoknak az együttes elérése. Az államtitkár aztán fölkérte Hitler kancellárt, hogy az olimpiai játékokat megnyissa.

A kancellár messzehangzó lelkes hangon felelt, hogy a XI-ik olimpiai versenyt megnyitónak nyilvánítja. Erre az olimpiai zászló emelvényéről egyszerre harmincezer postagalamb röppent föl, s aztán a szélrózsa minden irányába tovaszárnnyalt, hogy hírt vigyen a nemzetek ifjúságának nagy béketalálkozójáról.

Öt óra 25 perckor érkezett a stadionba az

Egy ápolónő 8 és fél kilót fogy

Kruschen visszaszerezte energiáját és erejét

„Ezelőtt hét héttel” írja nekünk egy ápolónő, „elkezdtem egy kurát Kruschen sóval, hogy le-fogyjak. Akkor 98 kilós voltam és boldog va-gyok, hogy közölhetem Önnek, hogy mindössze 90 kilót nyomok. Sokkal fiatalabbnak érzem ma-gam és látszom is és telve vagyok energiával és életerővel. Sohasem hittem volna, hogy ilyen vál-tozás lehetséges legyen”.

„Mindössze három üveg Kruschen sót vásá-roltam ezen hét hét alatt, úgy hogy a kura egy-általán nem drága, amellyel hogy semmiféle kel-lemetlen mellékhatást sem észleltem. 43 éves va-gyok és rendkívül meg vagyok elégedve a Krus-chen só csodás hatásával, amelyért hálás va-gyok”. — M. F. B. (ápolónő.)

A Kruschen só tartalmazza az európai híres fürdőhelyek vizeinek sóit, amelyek segítségéhez folyamodtak nemzedékeken keresztül a kövér emberek, hogy lefogyjanak. Lassan, de biztosan, Kruschen megtisztítja a szervezetet a haszontalan anyagoktól, a mérgező anyagoktól és a ká-ros savaktól, amelyek reumát okoznak, fejfájást és sok más egyéb betegséget.

Sels Kruschen az ország minden gyógyszer-tárában és drogériájában kapható. Nagy üveg ára 95, kis üveg ára 60 lei.

olimpiai tüzet hozó staféta. Vele együtt az új-kori olimpiások maratoni futóversenyének első évbéli győztese hozott az Olimpus hegyéről egy olajágot, melyet átadott Hitler kancellár-nak. Az olimpiai tüzet a téren fölglyújtották s az összes versenyzők nevében Ismayr súlyemelő világbajnok mondotta el az olimpiai verseny-zők esküjét.

Utána ágyudörgések és zene hangzott föl, s a megnyitó ünnepség ezzel ért véget.

Miniszteri értekezlet Târgu-Jiuban

Ugyanott ünnepélyesen felavattak egy tudószanatóriumot és egy iskolát. Bratianu pártvezér és Tatarescu miniszter-enök kölcsönös pohárköszöntővel üdvözölte egymást

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai va-sárnap résztvettek egy nagyarányú tudószanató-rium és tanonciskola felavatásán Târgu-Jiuban. Jelen volt Tatarescu miniszterelnök is, aki egyenesen poianai birtokáról utazott oda gép-kocsin.

Az ünepeket miniszteri értekezlet előzte meg, amelyen résztvett Bratianu Dinu is és amelyen a párt és kormány követendő magatar-tását állapították meg, tekintettel a párt kebe-lében egymással csendes harcot vívó különféle irányzatokra, az ellenzék folyton erősödő táma-dó hadjárataira és a külpolitikai helyzetre, am-egyre súlyosabb problémák elé állítja a kor-mányt.

A miniszteri értekezlet után a pártvezér és a kormányelnök a vármegye vezető liberális po-litikusaival tartott megbeszélést, amelyen a vi-

dék bajai és kívánságai tárultak fel.

Magán a felvató ünnepségen Nistor köz-egészségügyi miniszter tartott beszédet és rá-mutatott arra az építő munkára, amelyet a kor-mány egészségügyi és népjóléti téren kifejtett.

Az ünnepély után díszbéd volt, amelyen Bratianu Tatarescut, Tatarescu pedig Bratianut éltette. Mindkét államférfiú annak a meggyőző-désének adott kifejezést, hogy a kormány még hosszú életű lesz.

A Maniu hivei és Mihalache között ellentétek kezdenek kiéleződni.

Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt Maniuhoz hú csoportja és Mihalache pártelnök között Maniunak ... beszéde óta egyre job-ban kiéleződnek az ellentétek. Mihalache nem hajlandó jóváhagyni Maniu személyes akcióját, ami bizonyos magas befolású körök ellen akar irányulni. Viszont Maniu, ha nem élhet teljes akciószabadsággal, inkább lemond arról, hogy a párt érdekében toborzómunkát fejtsen ki Ardea-lban. Emiatt számos ardeali nemzeti parasztpárti népgyűlés el is maradt.

Az ellentétek kiegyenlítése céljából tegnap nagyobb ardeali küldöttség jelent meg Mihalache előtt, Socol Aurél vezetésével. A pártvezér és a küldöttség között éles vita fejlődött ki, ami azonban semmi eredményre sem vezetett. Az ar-dealiak kijelentették, hogy folytatják akciójukat Maniu taktikájának szellemében, tekintet nélkül arra, hogy ez milyen következményekkel járhat, sőt propagandájukat átterjesztik az okaralysá-g-ra is.

Mihalache viszont mereven megmaradt ál-láspontján, mert céltalannak látja az újat-hu-zás politikáját.

Hibátlan helyesírás a műveltség fokmérője!

Balassa József dr

A magyar helyesírás kézikönyve és szótára

Ara 99 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Egy nap az olimpiai faluban

Berlin. A kapu előtt álló ör csak többszöri igazoltatás után nyitja ki előttem az olimpiai falu nehéz vaskapuját. Az első pillanatban olyanok tűnik fel az élet az olimpiai faluban, mint háborúban egy táborban a nagy ütközet előtt. Izgatott futkározás, csoportokba verődött emberek, akiknek vezetője suttogva magyaráz valamit, hogy senki meg ne hallja. Parancsszavak röpködnek, fehér egyenruhás tisztek, térdnadrágos stewardok sietnek egyik házból a másikba, mert itt egy pillanatra sem áll meg az élet.

Alacsony, ferdeszemű japánok és kínaiak, öles termetű, bikanyakú négerok, mosolygószerű filippinek, magas szőke svédok és amerikaiak fantasztikus színű trikóban és szvetterekben néznek ki a házak ablakaiból, vagy ülnek a házak előtt a padokon.

Reggeli nyolc óra. Most fejezték be éppen a reggelit és várják, hogy a trénerok vezetése mellett kimehessenek a falu különböző helyein lévő gyakorlóterekre.

A hatalmas, kristálytiszta medencében már sokan úsznak, az egyik magas ugródeszkáról most veti le magát gyönyörű dupla szaltóval az egyik versenyző.

A friss pázsiton gátak felállítva, azokat ugatja át egy amerikai versenyző, aki minden gát után rág egyet a szájában tartott rágógumin.

A falu utcáin futók gyakorlatoznak. Amikor elfutnak mellettem, látom a trikójukra nagy fehér betűkkel irt Itália szót. Avanti, avanti! — kiáltja valaki a hátuk mögött.

A pagodastílusban felépített tejivó előtt a pihenő argentinok szívják szalmaszálon üvegéből a tejet.

Gilsa báró alezredes, az olimpiai falu parancsnoka jön helyettesével, Fürstner kapitánnyal, akiket kivétel nélkül mindenki szeret a faluban. Örömmel nézi a „tejelő” csapatot, aztán megy tovább megnézni, mit csinálnak a többi „gyerekei”.

A katonazene is most kezdett rá egy indulóra. Minden nap délelőtt és délután hangversenynek a falu lakóinak. Benépesül lassanként a zene körüli tér és az ismerős dalokat együtt éneklük a zenekarral.

Sokan leheverednek a fűbe, az egyik heverő csoportban meglátom a finneket. Odamegyek hozzájuk és megkérdezem, hol van a csapat vezetője. Egy finn-jelvényes, szemüveges fiatalember ugrik fel és bemutatkozik:

— Tossavainen vagyok, a csapat vezetője.

Milyen formában van a finn csapat és milyenek a kilátásai? — teszem fel a kérdést.

Minden öndicséret nélkül mondhatom, hogy a csapat kitűnő formában van. A versenyzők mindegyike tudja, hogy olyan versenyzőkkel fognak szembe kerülni, akikkel csak úgy vehetik fel a versenyt, ha mindent kihoznak magukból.

— Kiket indítanak öt- és tízezer méteren?

— Az ötezen Salminen, Höckert és Lenéhin indulnak. A tízezen Salminen és Askola. Ez a két táv a mi távunk.

— Hogy állnak a marathoni-futással?

— Sajnos, nincsen olyan futónk, aki eredményt tudna elérni.

Nurmi után kérdezősködöm.

— Nurmi csak e hó végén érkezik Berlinbe, mert mint üzletember, nem hagyhatja ott hosszabb időre üzletét.

Az a legjobb és legpompásabb könyv

MIROK JELUSICH

CAESAR

(Regényes életrajz.)

Ára 175 lel és 15 lel portó

Kapható könyvosztályunknál

— Melyik sportágban van még győzelmi kilátásuk?

— Uj reménység a csapatban a fiatal Nikkanen, aki gerellyel könnyen dobott 70 méteren felül. Életében először szerepel nagyobb versenyen és mindjárt az olimpiászon. Ez a fiú a jövő reménysége.

— Es mi van a többi atlétával?

— Jó formában van Kotkas, aki magasugrásban 203 cm-t ugrott, úgyszintén Kontonen, aki kalapácsdobásban 52 méteren felül dobott és súlydobásban Bärilund közel 17 méteres dobással.

— Mit vár a magyaroktól?

— Ne várjon tölem dicséretet, mert a di-

A „kannibálak” éttermében

Kétemeletes épületben helyezték el az 53 nemzet ugyanannyi étkezőhelyiségét.

Minden étkező bejárata fölött ki van írva az oda étkezni járó nemzet neve.

Egyikben a franciák társalognak, nem messze van tőlük az olaszok étterme. Spagettit esznek előételnek. Olyan gyorsan forgatják a kanalakra és villák köré csavart tészta, mint a fodrász az orra elé emelt ondulólóvasat.

Kevésbé kellemes illat és látvány fogad az argentinok helyiségében. Valami „kannibál”-ételt esznek, aminek a szaga bizony elveszi azt a jó étvágyat, amit az előző két helyiségben szereztem. Mindjárt a bejáratnál az első, aki a szemembe ütközik, egy hatalmas szál néger. Egy igazi „kannibál”. Nem szeretnék annak a bérében lenni, akinek ez lesz boxban az ellenfele. Ezután jól esik bemenni a svájciakhoz, akik pirosbarnára sült bécsiszeletet esznek uborkasalátával. Piros-fehércsíkos kabátban ül vezetőjük, Mr. Richéne, aki udvariasan meghív asztalukhoz, hogy egyem velük. Tudtára adom, hogy ezen túl vagyok és csak azért jöttem, mert tudni szeretném, hogyan vannak megelégedve az olimpiai faluval és a csapat melyik tagjától várnak eredményeket.

— Az olimpiai falu átlomszerűen szép. Versenyzőink közül pedig jó eredményeket a bázeli Mack tornászról, a zürichi Rufli evezőstől és a két birkozótól, Daetalyer és Burkitól várunk. Nehéz azonban előre valamit jósolni. Svájc 250 embert hozott magával, a kísérőkkel együtt.

A kínaiaknál az apró papálcikák mint a villám repülnek a falba és onnan a szájba. Egyetlen rizsszemlet se ejtenek le, bármilyen gyorsan is esznek.

Legnagyobb a csend a japánoknál, akik szintén pálcikákkal esznek, de némelyik kezében kés és villa van. Még csak egymásra sem néznek, hanem hangtalanul, szinte szertartásosan költik el az ebédet.

Leghangosabbak viszont az amerikaiak. Akkorákat nevetnek, hogy az már nem is nevetés.

Mire végigjártam az épületet, vége volt az ebédnek és a fiúk az udvaron kitett táblát olvasták, melyre az esti kabaré műsora volt kitűzve. Angol, francia és spanyol nyelven írják ki a műsört. Ezt a három nyelvet a falu lakói mind értik.

Este a varietében

Aki olvasott már a délamerikai matröz-kocsmákról, annak fogalma lehet arról a színvegyes közönségről, akik egy ilyen olimpiai falu varieté-estélyén összejönnek. Csak éppen a kés meg a revolver hiányzik. Azt a fülsiketítő zivajt és lármát, füttyülést és ordítást európai ember füle nehezen szokja meg. Csupa trikós, meztelennyakú színes ember, akik ez alatt a másfél óra alatt, amíg itt szórakoznak, szabadon engedik saját énjüket, amit magukkal hoztak Afrikából, Ázsiából, Dél-Amerikából és a jó ég tudja még honnan. Tessék most már elképzelni ezt a tömeget, lehetnek vagy háromezren, este, jókedvűen egy hatalmas bezárt teremben, ahol az előadás kezdetét várják. A szolgálatokra kirendelt német tisztek úgy néznek ki köztük, mint a hercegek. Szegények azt

* Székrekedésnél és emésztési zavaroknál reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a vérkeringést megélienkiti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Az orvosok ajánlják.

cséretet megadják majd azok, akik a különböző sportokban jó eredményt elért magyarokat tapsolni fogják.

Elmondom még a vezetőnek, hogy Donogánt egy pesti napilap küldi ki a versenyre.

— Donogán Los-Angelesben az ötödik helyre került és igazán kár lett volna, ha nem lett volna alkalma kijönni az olimpiászra, mert Donogán tud és bizonyára nem fog szégyent hozni a magyar csapatra.

Megszóltat az ebédhez hívó gong hangja, mire kölesönös jókívánságok után elváltak egymástól. „Suomi” fiai szinte repültek az étterem felé.

se tudják, mit csinálnak velük. Udvariasnak kell lenni, mert ez így van megparancsolva. Öszintén mondom, csodálom őket.

Az első szám egy induló volt, amit a falu színházának katonazenekara játszott. Füttyülés és taps volt a végén. A füttyülés itt sikert jelent mindaddig, amíg a füttyülés ülve történik, abban a pillanatban, amikor a füttyülő feláll a helyéről és úgy ad megnyilvánulást tetszésének, az már a nemtetszés jele. A zenét egy amerikai táncos pár követte, akik a berlini Wintergartenben lépnek fel. Csurgott már a víz a két táncosról, de a közönség nem akarta őket leengedni. Porzott és zúgott az egész terem. Ujrátztak, amíg a közönség nagykegyesen le nem engedte őket. Utána jött egy zsonglőr, akinek ügyetlensége volt az eredetisége és ezzel a trüffel megnyerte a „tiszteletlen” közönség kegyét. Amikor a függöny legördült és a művész a függöny elé lépett, hogy megköszönje a tapsot, valaki úgy hozzávágott a sötét nézőtérrel egy narancsot, hogy azt hittem, elvágódik. Itt nem csecsemők dobálóznak, hanem birkozók és boxolók.

Aztán jött egy Zernick nevű hedgű-művész, aki művésziessen játszott, de csak egy darabot, a többit a közönség már nem volt hajlandó meghallgatni.

A hangszóró most bement a magyar Noiret Irén nevét, aki különféle nyelven fog énekelni. Amikor bejött, előlegezte a közönség a tapsot. Egy spanyol dalt énekel, utána egy angolt, aztán egy olaszt. Nyert úgy volt. Még egy ráadás, aztán még egy. Mindig más nyelven. Egetverő tapsorkán honorálta a „Csak egy kislány”-t. Ugylátszik, ez a dal, dacára annak, hogy nem bárnóta, mégis nagyon tetszett.

Az utolsó szám nagyot bukott. Egy élte-sebb hölgy lebegett be és valami unalmas, víz-özönelőtti zenére topogott. Ezután kigyullak a lámpák és a közönség lesietett az udvarra, ahonnan kiment a társaság a kertbe, hogy jelen legyen a tűzijátéknál. Ez volt az este legnagyobb sikere. Az olimpiai falu parancsnoka ismét győzött. Nem ment be senki a városba, mert otthon tartotta őket a varieté meg a tűzijáték.

Dr G. L.

A világhírű CHARLES BAUDOUIN

egyetemi tanár könyvének magyar kiadása.

MOST JELENT MEG!

Az önfegyelmzés művészete

Gyakorlati tanácsokkal és utbaigazításokkal segítségére sietünk ezen könyv útján az olvasónak. Minden művelt ember, aki pontos felvilágosítást akar kapni az emberi lélek titkos, eddig ugyiszólván teljesen ismeretlen erőiről — olvassa el ezen, eddig már több világhírű pszichológus mellett prof. Baudouin, a lelkigyógyászokkal foglalkozó orvosok legkiválóbb képviselője. Ára 105 lel és portó.

Kapható kiadóhivatalunkban.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hétoldos: Egyszer 200, félév 400, évi 800. Egyéni: Egyszer 100, félév 200, évi 400.

Magyarországon: Egyszer 50 F., félév 100 F., évi 200 F. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepnap 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Szerkesztő nem örököl meg és nem adnak vissza. Készen állunk mindenféle magánlevelekre válaszolni.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk nyugati, északnyugati szél, több helyen, kivált északon és keleten eső, a hőmérséklet emelkedik.

Zürich 15.36, Párizs 20.20 háromnegyed, London 15.36 fél, Newyork 306.50, Brüsszel 51.67, Milánó 24.20, Amszterdam 208.15, Berlin 123.40, Bécs — schilling 57.20, Prága 12.68, Varsó 57.60, Belgrad 700.

László Ignác plébános fogadtatása Gheorgheniben. Gheorgheniből jelentik: A város társadalma méltó keretek között fogadta új plébánosát. **László Ignácot**, akit Mercurea-Ciucról helyeztek át a püspöki főhatóság Gheorghenibe. Negyvenhat tagú lovasbandérium és négyes fogat ment a plébános elé a legközelebbi faluig. Itt dr. **László Dezső** volt orsz. képviselő, egyháztanácsos fogadta üdvözlő beszéddel a dr. **Hirsch Hugó** orvos autóján érkező plébánost, aki az autóból átlépett a négyes fogatra. A város elején felállított díszkapu előtt várták hívei **László Ignác** plébánost, akit a város nevében **Szabó Alex** városi főjegyző üdvözölt. A város utjain sorfalat álló közönség lelkes éljenzése között hajtattak a plébános a papi lakba, ahonnan a környékbeli papság kísérelte a templomba. Szentmise és szentbeszéd után a papi lakban folytak le az üdvözlések. Az összes felekezetek, iskolák, a város, a kereskedők, iparosok, legényegylet stb. szóinkai mondottak üdvözlő beszédet, melyekre az új plébános szeretettel teljes beszéddel válaszolt. A fogadási ünnepséget közös ebéd fejezte be számos felkészítővel.

Cuza tanár hat képviselőtársával Mussolinihez és Hitlerhez utazott. Bucuresti. Saját tud. Cuza tanár hat nemzeti keresztény párti parlamentterrel római és berlini utra indult, azzal a szándékkal, hogy tanácskozást folytasson Mussolinivel és Hitlerrel.

A Magyar Párt megegyezése a mezőgazdasági kamarai választásokra. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A Magyar Párt ciucmegyei szervezete nevében dr. **Pál Gábor** orsz. képviselő, elnök és **Adorján Imre** főtitkár együttműködési tárgyalást folytatott a Mezőgazdasági Kamara vezetőségével. A tárgyalások sikerre vezettek és szombaton le is tették a közös választási jegyzékét **Petre Pănuțu** törvényes elnök kezébe, aki, miután más listát nem tettek le, a közös listán szereplő jelöltek megválasztottak jelentette ki. A Magyar Párt részéről kamarai tagok lettek az alciuci járásból: **Székely Mihály** Ciucani, **Szántó Lőrinc** Cozmeni, **Tompos Lajos** Ciucsangheorghé, dr. **Márton László** Simonesti, **Adorján Ferenc** Armaseni; a központi járásból: dr. **Gál József** Mercurea-Ciuc, **Péter József** Ciceu, **Fodor Pál** Sumuleu, **Elthes Károly** Mercurea-Ciuc; a frumosai járásból: **Szakács Balázs** Bărzoa, **Fodor László** Vacaresti, **Domokos István** Frumoasa, **Orbán Imre** Mihaileni, a giurgiui járásból: **Anghy István** Lazarea, **Balázs Ferenc** Chileni, **Bányász Sándor** Suseni, **Madaras Agoston** Gheorgheni; a tulghesi járásból: **Csató István** Tulghes, **Márton Lajos** Tulghes, **Réthy József** Tulghes és **Gál József** Tulghes. Az együttműködési tárgyalások során sikerült a magyarság részére kedvező taglétszámot elérni és egyben elérték azt is, hogy a szorgos munkaidőben a gazdákat a választással járó időpazarlástól megkímélték.

Tg.-Mures. Saját tud. Az augusztus 12-én megtartandó országos mezőgazdasági kamarai választásokra megegyezést kötött a muresmegyei Magyar Párt és a Nemzeti Párt vezetősége. A Magyar Párt részéről dr. **György József**, dr. **Szoboszlay László** és **Rosnyai György** birtokosok vezették a tárgyalásokat, melyek eredményeként már össze is állították, sőt szombaton már le is tették a törvényben előírt listát, amelyen a 60 választott kamarai tanácsos között 20 magyar birtokos van.

Ezüstlakodalmom. Cugiron esztkőzi Csaszky Gyula gyógyszerész és neje most tartották ezüstlakodalmukat, amely alkalommal a város társadalma meleg ünnepségekben részesítette a köztisztviselőben álló házaspárt.

A bucuresti csehslavok követ autoszerencsétlensége a brasovi országon. Bucuresti. Saját tud. **Jean Seba** bucuresti csehslavok követet és családját autoszerencsétlenség érte. A követ és családja vasárnap gépkocsikirándulásra ment Ardealba Délelőtt fél 11 órakor azonban a brasov—făgărași országon. Valeni község közelében, ahol az út merész kanyarulatokkal kaptat a Magura-hegyre, a gépkocsi belefordult az árokba. A követ, aki csak könnyű sérüléseket szenvedett, kiugrott az autóból és kiemelte a feleségét. leányát és a söfört, akik mind súlyosabban sérültek. A követ azután a legközelebbi csendőrszöghöz fordult, amely járműért telefonált s mind a négyet beszéltették a brasovi dr. **Dehner**-szanatoriumba. **Jean Seba** még aznap este elhagyhatta a gyógyintézetet, de felesége, leánya és a söfőr hosszabb ápolást igényelnek. A szerencsétlenség közelebbi részletei még nem ismeretesek a fővárosban.

Elfoglalták a bucuresti üzletek fosztogatóit. Bucuresti. Saját tud. Julius hónapban nap-nap mellett több jelentés is érkezett a bucuresti rendőrséghez, ismeretlen tettesek ellen, akik a belvárosi üzletekbe törtek be. Tegnap egyhónapi nyomozás után, végre elfogták a tetteseket. egy négytagú betörőbandát, amelynek vezetője **Hedec Gheorghé**, rovtomultu egyén. Egy hónap alatt 42 betörést követtek el a belvárosi üzletekben.

P. Raoul Plus S. J.

KRISZTUS JÉZUSBAN

A modern, de mégis a szállard teológiai alapon nyugvó misztikus irányzatunk reprezentáló munkája ez az asktétikus remekmű.

Ára 115 lei és portó.

Kapható: Könyvosztályunkban.

A vihar feldöntötte a görét és az alája menekült mezei munkások közül egy meghalt. Oradea. Saját tud. Szombaton este hatalmas erejű vihar száguldozott végig a megye több része fölött. A bihormegyei Baic uradalom Valea Vinului nevű tanyája körül munkások dolgoztak a mezőn, akik egy közelbenlévő kukorica görébe menekültek. Mintegy nyolcvan-kilencven ember szorult össze a görében, amikor a vihar hirtelen, hatalmas erővel tombolni kezdett és feldöntötte az emberekkel telt görét. A lécekből, deszkákból s gerendákból összetakolt alkotmány pozdoriájává tört és maga alá temette a bent szorult munkásokat. Intózatot riadalom, szörnyű jajveszékés támadt és rémület vett erőt a gerendákkal, lécekkel betemetett emberek és egymást taposva, lezúzva igyekeztek menekülni a romhalmaz alól. A kivonuló csendőrsök fogták hozzá a mentéshez. A romok alól előbb két súlyos sebesültet emeltek ki, majd négy könnyebb sebesültet, akiket **Pincas József** részesített első segélyben. A csendőrsök tovább folytatták a mentési munkálatokat s a gerenda és léchalmaz alól csakhamar előkerült **Borz Craciun** teljesen összeroncsolt holtteste. Ő a szerencsétlenség egyetlen halálos áldozata. A szerencsétlenség ügyében az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Uj pályázó a timisoarai színházra. Bácska y Gyula, aki öt év óta szinigazgató és jelenleg a nyári szinkörben játszik társulatával, elhatározta, hogy szintén megpályázza a timisoarai magyar színházat. Az a terve, hogy csupán Timisoara részére szervez társulatot, mert véleménye szerint a timisoarai magyarság elbir egész éves szini idényt is. Eddig Bácskain kívül Szendrei Mihály, Róna Dezső, Ferenczy Gyula és Szabdkai, a satumarei színház direktora adták be pályázataikat a timisoarai színházra.

Megölte a hősét. Satu-Mare. Saját tud. **Schuster Lajos** 60 éves borbélymester az utcán a nagy hőstől agyvérzést kapott. A járőrelők kocsiba ültették, a lakására szállították, ahol rövidesen meghalt.

Sztratoszféra repülőjáratok London és Newyork között. London és Newyork között a legnagyobb légrétegben valószínűleg meg a légügyi öszekötötést. A légügyi minisztérium által megrendelt különleges sztratoszféra-repülőgépek napokban elkészül, remélik, hogy az úszertű géppel Londonból 4—5 óra alatt tudnak eljutni Newyorkba. Az angolok ezenkívül bíznak abban, hogy az új sztratoszféra repülőgépek megdöntötték a magassági világrekordot is.

Ezer milliárdos világljáró érkezett Constantába. Bucuresti. Saját tud. Hétfőn reggel a constantai kikötőbe érkezett a „Roma” nevű olasz gőzös, amelyen ezer angol, francia és olasz miliomos és milliárdos világljáró utazik. Azzal a céllal indultak el, hogy beutazzák a világot. A érdekes idegenek megtekintették a kikötővárost azután kirándulásra indultak a Fekete-tenger partjaira. A 33 ezer tonnas hajó amely mos Oroszországból jött, kedden tovább indul Konstantinápolyba. Hétfőn este még a constantai kikötőben nagy bál lesz a „Roma” fedélzetén.

Ékszerrel s pénzzel megrakodott amerikai szökött fegyencet fogtak Chisinauban. Bucuresti. Saját tud. Chisinauban letartóztattak egy Izidor Bruchus nevű egyént, aki nemrég jött Amerikából s rengeteg ékszert és többszáz ezer leit találtak nála. Kiderült, hogy Bruchus Izidor, a híres amerikai Sing-Sing fegyház szökevénye.

Kétszázhuszonkét méter magas vizesést fedeztek fel egy angol gyarmaton. Londonból jelentik: Brit Guyanában a Senang körülben óriási vizesést fedeztek fel a Potaro-folyón, amelyet a király jóváhagyásával VIII. Edvárd-vizesésnek neveztek el. A vizesés magassága 222 méter, szélessége 15 méter.

Nincs tovább hitel nem fizető vendégeknél a tg.-muresi vendéglőkben. Saját tud. A vendéglős ipartársulat a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel elhatározta, hogy védekezik a nem fizető vendéglői adóssokkal szemben és ezért elhatározta, hogy nyilvántartást vezet azokról, akik vendéglői adósságot adósságra halmozják és nem fizetnek. Egyben a vendéglős ipartársulat felszólította mindazokat, akiknek vendéglői számlájuk van, hogy 30 nap alatt rendezzék tartozásukat, különben fekete listára kerülnek.

Szökött fegyencek kiraboltak egy görög katolikus esperest. Targu-Mures. Saját tud. Leoca görög katolikus esperesnek pár percre felügyelet nélkül maradt lakásából tizenöt ezer lei értékű ékszereket loptak el. Az esperes értesítette a rendőrséget, de addig a tolvajok Sovata felé vették útjukat. A rendőrség a csere erdő nevű határterület körüljárta s csakhamar rá is akadt a tolvajokra, akiket csak revolverharc árán tudtak elfogni. Mindkét tolvaj az auidi fegyházból szökött meg. Maior Tamás és Ciapu Alexandra ismert gonosztevők, akiket rablásért ítéltek el.

Félmillió lei értékű arany miatt letartóztattak Budapesten egy satumarei kereskedőt. Budapestről jelentik: A Keleti-pályaudvaron szolgálatot teljesítő detektíveknek szombat este felütnet egy utas, aki hatalmas bőrönddel kezében igyekezett egy taxi felé. Igazolatták, amikor kiderült, hogy Berger József satumarei, román állampolgár. Átmotozása alkalmával bőröndjében körülbelül 20.000 pengő értékű aranyat találtak, amelyre vonatkozólag első kihallgatása alkalmával semmi elfogadható magyarázatot nem tudott adni. A detektívek valutakihágás címén állították a királyi ügyészségre, ahol részletesen kihallgatták Berger Józsefet és kihirdették előtte az ügyészség végzését, amellyel előzetes letartóztatásba helyezték őt. Berger e végzés ellen fellebbezést jelentett be. Az ügy teljes tisztázása céljából állandóan folynak a tanúk kihallgatások.

A vak ló beleszaladt a kirakiba. Targu-Mures. Saját tud. Bugyi Sándor fuvaros vak lova megbokrosodott és Hegyi József békékereskedő kirakatába szaladt. A szegény vak lovat összevagdalták az üvegszilánkok, úgy hogy a sintér szállította el a kirakatból.

Autót Moszkva és Kiew között. A szovjet-kormány az ország nyugati határán nagyfontosságú stratégiai ut építését kezdte meg. Tizenhat m. széles, aszfalttal borított autót épül Moszkva és Ukrajna fővárosa Kiew között. Az út hossza 866 kilométer s a nagy költséggel épült országut nyilván katonai célokat szolgál.

Megváltozik-e az álmatlan ember jellege? Nagybritannia legkiválóbb orvosai a legközelebbi hetekben rendkívüli kongresszust tartanak, hogy foglalkozzanak az álmatlansággal, amely Anglia „nemzeti betegségévé” válik. Megítélték, hogy Angliában mintegy kétmillió ember szenved álmatlanságban és nem tudnak segíteni bajukon. A tömeges vizsgálatok első érdekes eredménye, hogy azok, akik több mint egy év óta szenvednek ettől a nyavalyától, egyenesen megváltoztatják jellemüket.

Brasovi hírek. Saját tud. Hivatalos értesítés szerint Brasovban hétfőn kezdték meg a nyugdíjak kifizetését. — A pékek a lisztárak emelkedése következtében a barna kenyér árát 7.50, a félbarna kenyérét 8.50 leire emelték fel.

Gerely Jolán:

Hivatás vagy robot

(A dolgozó leány)

Ára 110 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban

A Mi Urunk Jézus Krisztus kínzenvedése

Az Isten szolgájának, Emmerich
Anna Katalinnak látomásai szerint.

Feljegyezte Brentano Kelemen
Fordította Kertész Kálmán
Ara 130 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál

Halálozás. Mikeszka Lajosné szül. Petrus Anna Pozsonyban meghalt. Mikeszka Lajos az impériumválogatók Oradeán volt pénzügyi tanácsos, akkor repatriált Csehszlovákiába s ott jelenleg államtitkári rangban van. Gyászolják férje és nővérei Szigeti Józsefné, Petrus Erzsike és Petrus Mariška.

Budapestről jelentik: Dr. Marton Miksa ügyvéd, a pesti társaság és színházi világ egyik ismert tagja, Mackay Margit, az ismert színésznő férje, vasárnap 64 éves korában, rövid szünet után meghalt. Az elhunyt a Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Lehár Ferenc és Kálmán Imre baráti köréhez tartozott.

Cserkészábrorozás Brasov mellett. Bucuresti. Saját tud. Ma nyílik meg a Brasov melletti Poianán a nemzetközi cserkészábrorozás.

Szent Anna napja Bradon. Ünnepléses kerekét közt tartották meg a bradi katolikusok, templomuk védőszentjének búcsúnapját. Dél előtt a plébánia fenyves parkjában tabornis és szentbeszéd volt. Tóth Kálmán esperes-plébános meggyőző szavakban hirdette Szent Anna és Joachim végtelen boldogságát a gyermekáldásért és az anyaság fenséges hivatását. Délután 5 órákor a plébániakertben rendezett és táncal egybekötött nyári mulatság, az általános érdeklődés jegyében folyt le. Deval zene mellett bográcsos gulyás, fatányéros, gazdag büffé és sárdi bor állott, a nemzetiségi különbség nélkül egybegyűlt, szórakozni és üdülni vágyók rendelkezésére. A siker érdekében sokat fáradoztak Kies István gondnok, id. Wesszely Péter, a Pratscher-család és Fark Gerő. A tiszta jövedelem a templom megkezdett renoválására és festésére lesz fordítva.

* **Ha Ön tudja azt,** hogy rossz fogai vannak, legszívesebben a kezével eltakarná a száját. Ez kellemetlen érzést okoz és Önt szerencsétlenné teszi, különösen akkor, hogy ha társaságban kell lennie. Ne hagyja oda fejlődni a dolgot, hogy rossz fogai miatt a társaságban hátrányai legyenek, hanem kezdje meg rendszeresen fogainak ápolását. Az **ODOL FOGPASZTA** nem olyan kemény, mint a fogzománc, ennélfogva azt nem is támadhatja meg. Mindezek dacára az ODOL paszta rendkívüli tisztító erővel rendelkezik, ragyogóan fehér fogakat idéz elő és eltávolítja a csunya és ártalmas fogkövet. Odol fogpaszta kellemes ízű, amely üdít és felrisszt.

Megdráqlt a pereskedés. Satu-Mare. Saját tud. Augusztus elsején lépett életbe az igazságügyminiszter rendelete, amely a bírósági beadványokat két leltől ötven leig terjedő illetékkel terheli meg. Az ügyvédek között mozgalom indult, hogy országosan kérjék a rendelet visszavonását.

Családi dráma Bucurestiben. Saját tud. Véres családi dráma játszódott le Bucurestiben, a Victor Emanuel-utca 19. szám alatt. Botez Joan munkásember évek óta verte a feleségét, aki tegnap este megszokta a rossz bánásmódot és el akart menni a háztól. A férj éppen csomagoláson érte és véresre verte az asszonyt, aki azzal bosszulta meg magát, hogy amikor az ura elaludt, egy konyhakéssel elkezdte nyiszálni a nyakát. Botez Joan felriadt és vérbe borulva rémülten menekült a szomszédba, ahol eszméletlenül esett össze. Az asszony ezalatt kétségbeesésben az ereket a saját nyakán is felvágta. Munkástőjüket haldokolva szállították a kórházba.

Elfönták a carei posta bélyegcsaló tisztviselőjét. Satu-Mare. Saját tud. A carei postahivatalnál a postafőnökök feltűnt, hogy a bélyegfogyasztás a küldeményekkel nincsen arányban. Figyelní kezdte a tisztviselőket s megállapította, hogy Pop Ioan postagyakornok az elhasznált levélbélyeglet szedi a boritékról, a bélyegző nyomát vegyi uton eltávolította s mivel az ajánlott levelek felvételénél teljesített szolgálatot, a megtisztított bélyegkeket újból értékesítette. Mielőtt letartóztatták volna, Pop Magyarországra szökött. A carei rendőrség detektíveket küldött utána, akik a magyar rendőrséggel karöltve letartóztatták s áthozták a határon.

Veszettkutya támadta meg a csordát. Săcueni. Saját tud. A község egyik, 160 darabos álló csordáját veszettgyanus kutya támadta meg s közülök többet megmárt. A kutya fejét Clujra küldötték, ahonnan most érkezett meg a vizsgálati eredmény, amely szerint a kutya tényleg veszett volt. A hatósági állatorvos ezután a megmárt teheneket több ízben beoltotta s elrendelte, hogy ezek tejtermékeit három hónapig forgalomba hozni vagy felhasználni tilos és életveszélyes.

Szerencsétlenség következtében elvesztette emlékező tehetségét egy bányász. Satu-Mare. Saját tud. A Somesana kőbányában Kerekes Zoltán 40 éves bányamunkás feje fölött meglazult a kőréteg s rá zuhant. Kimentették a törmelék alól és a kórházba szállították, ahol mély álomba merült. Csak tizenhat óra múlva ébredt fel, de a szerencsétlenség következtében elvesztette részben emlékező tehetségét s hozzátartozóit, gyermekeit sem ismeri meg, de más dolgokra mindenre emlékszik.

A carei városi dalárda és a katolikus egyházi énekkar Patz Mátyás karnagy vezetésével szombaton este a legényegyletben jól sikerült műsoros foglalt estet rendezett. A műsoron a satumareli dalosversenyre benevezett versenyjárok szerepeltek.

* **Puder és festék csak elhitetni akarja,** — de Mack's Kaiser Borax megvalósítja. Öntsön mosdó vizébe Mack's Kaiser Boraxot, hogy eltávolítsa az ártalmas ásványi anyagokat, a bőre káros hatású meszet, hogy arcára üde és friss legyen. Őrizze meg bőre szépségét, fiatalágát! Csak a közismert vörös dobozban valódi, kímérve nem kapható.

Mary Astor filmszínésznőt „gyermekrablást” letartóztatták. Los Angelesből jelentik: Mary Astort, az ismert amerikai filmszínésznőt letartóztatták. A letartóztatás a los-angelesi repülőtéren történt. A newyorki repülőgép, amelyen a filmszínésznő kislányával álneven foglalt helyet már éppen indulóban volt, amikor futólépésben rendőrök jöttek, akik már messziről integettek a repülőgép vezetőinek, hogy ne induljanak el. A filmszínésznőt a négyéves kisleánnyal együtt nyomban lezárították, a gép azonban csak jó félórával később indulhatott el, mert előbb ki kellett rakni a repülőgép gyomrából a filmszínésznő utipoggyászát. Ez nem kevesebb, mint huszonkét kofferből állott. A losangelesi repülőtéren lejárdozott feltűnő jelenet a Mary Astor és férje között kitért családi háboruszkodás legújabb folyamánya. Mary Astor férje ir Franklyn Thorpe híres hollywoodi orvos. A házaspár válófélben van. A válási keresetet a férj nyújtotta be az indokollással: nem tudja elviselni, hogy felesége állandóan nevétségessé teszi amiatt, hogy nem keres annyit, mint ő. Tudni kell, hogy dr Thorpe a legdivatosabb hollywoodi orvos és praxisa vagyonokat jövedelmez. A válás kimondása a napokban várható. A szülőök között már régóta nagy csaták folytak azért, hogy kinél maradjon a gyermek az utóbbi időben világossá vált, hogy a férj „esélyei” jobbak. Mary Astor most titokban Newyorkba akarta lopni a kislányt, a férj azonban neszét vette és az utolsó pillanatban letartóztatási parancsot eszközölt ki felesége ellen.

* **Idegess emberek gyomor- és bélbajánál** naponta reggelizés előtt egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kissé felmelegítve régcségóta bevált házi szer, amely a székleletet és az anyagcserét még megrögzött esetekben is igen kellemesen szabályozza. Az orvosok ajánlják.

Lovagias önfeláldozásának lett áldozata. Săcueni. Saját tud. Dr. Südy Tibor ismert satumareli ügyvéd a közeli napokban családjával együtt Ciociaia községben levő birtokára igyekezett, amikor az országuton a lovak egy szembejövő biciklivel megbökösödtek és a kocsit az út melletti árok szélére ragadták. A kocsin ült az ügyvéd leánya, Sudy Baba, Románia törbajnoknője és ennek vőlegénye, Nagy Sándor magyarországi tüzér-főhadnagy, aki, hogy a kocsit a felborulástól megmentse, kiugrott és a saját testével próbálta feltartani. A kocsi sárhányója azonban a főhadnagy lábát két helyen is eltörte. A kocsin ülők sértetlenek maradtak. A súlyosan sérült főhadnagyot dr. Szász Tibor săcueni orvos részesítette első segélyben. A lovagias és önfeláldozó katonatisztet további ápolás és gyógykezelés végett a debreceni klinikára szállították.

Aki a tüzet az Olymposról Berlinbe kisérté. Berlinből jelentik: Az olimpiász kúszásai mögött működő számtalan rendező sorában egészen kivételes hely illet meg Blume Károly urat, akinek az a rendkívüli feladat jutott, hogy ő szervezte meg az olimpiász tüzzel futók útját Görögországtól Berlinig. Egyszerű szobában dolgozik a wilmersdorfi városához vörös téglapépületben és az íróasztalán több fantasztikusan vésztag dosezié tanuskodik arról, hogy mekkora munka volt a fátylafutók útjának elkészítése. Egy pár levelet megmutat. Chiléből azt írja egy rég kivándorolt német, hogy ő szívesen egyedül viszi a fátylát a szülőfaluja keresztül, amelyet már harminckét éve nem látott. Dél-Afrikából egy német kerékpározó egyesület teljes taglétszámával akart eljönni a fátylafutásra. Egy mexikói német közli, hogy indiánus csodafutókkal trenirozott és kész 100 km-t egyedül végigfutni Németországon. Kis német falvak polgármesterei olimpiai lázba estek és ékszerszóló folyamodványokat küldöttek be, amelyekben bizonyítani igyekeztek, miért kell a fátylának éppen az ő községükön áthaladni. Ha mindezeknek a kérdéseknek helyt adunk — mondja Blume — úgy az olimpiai tűz talán Berlinig el sem jutott volna. Az olimpiai ideál: egyszerűség és önmegtartóztatás. Jól néztünk volna ki, ha a fátylafutók utközben pálinkát, kekszet, szivarokat és deszertet kaptak volna, amelyeket élelmes gyárak és üzletek reklámcéllal felajánlottak. Blume stopperórával a kezében követte a futókat és a legnagyobb gondja az volt, amikor a fátylahorodók túlgyorsan akartak futni. Mindegyik egy kis Nurminak képzelte magát. Berlinben Blume készítette elő az olimpiai játékok tornaszereit. A golyók, gerelyek, diszkoszok és mérőlecek száza állanak az ő gondnokasága alatt. Nagyon vigyázott, mert egy régebbi olimpiászon megtörtént, hogy egy súlydóbo atléta meglepő rekordokat csinált, úgy hogy belül üres golyót csempészett a stadionba. További feladata Blumenak a startpisztolyok ellenőrzése. Jól végezte ez a dolgot is, mert nyugodtan mondja: — Biztos vagyok, hogy egy sem fog csütörtököt mondani.

Spanyol katonák San Sebastian előtt.

A város körüli országúton fegyveres katonákkal megrakott tehérgépkocsik cirkálnak. A vörösek meglepésztésül papi ruhába öltözött embert állítottak felvételünkön gépkocsijuk mellé, holott mindenki jól tudja, hogy milyen kegyetlenül mészárolták le a papok ezreit.

A közgazdaság apró hírei

(Bucuresti.) Románia és Belgium között egyezmény jött létre, igen tekintélyes mennyiségű román búza átvételére.

(Timisoara.) A pénzügyigazgatóság közgei utasítást kaptak mindazon egyének felkutatására, akik valamilyen mesterséget űznek, de eddig foglalkozásuk után adót nem fizettek. A „razzia” házról-házra történik.

(Bucuresti.) A CFR ismét megkezdte a nemzetközi vasúti jegyek kiadását. A valutaátszámítás a vasut hivatalos kurzusán történik. A 38 százalékos felárat hozzászámítják.

(Bucuresti.) Románia ez évben — a CFR-hez érkezett jelentések szerint — 280 ezer vagon gabonát fog külföldre számítani.

(Prága.) Az őszi árumintavásárt szeptember 4 és 13-ka között tartják meg.

(Budapest.) A főváros ásványvíz-üzemeit az ásványvíz-kartell veszi bérbe.

(Bucuresti.) A tűzifa-exportőrök megegyezést sürgetnek a román-magyar kivitel végleges rendezése érdekében. Augusztusban vagy Bucarestben, vagy Budapesten új tárgyalások kezdődnek 3000 vagon tűzifa kiszállítására.

(Debrecen.) A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár augusztus 25-én kezdődik.

(Bucuresti.) Titulescu külügyminiszter a francia sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a Galatiban működő Nemzetközi Dunabizottság megszüntetését szükségesnek tartja.

(Budapest.) A magyar szalámi Svájcba irányuló bevitelére tavaly óta félvagonról 8 vagonra emelkedett. Beavatott körökben újabb, rohamos emelkedésre számítanak.

(Bucuresti.) A földművelésügyi minisztérium törvényjavaslatot készít a mezőgazdasági munka megszervezéséről, a munkaviszony rendezéséről és a mezőgazdasági szakmunkások és munkaadók elhelyezéséről.

(Kecskemét.) A négyhetes barackkampány alatt 350 vagon kecskeméti barackot sikerült Svájcban elhelyezni, melynek értéke másfél millió pengő. Hivatalos jelentések szerint a barackexport bombasikere Kecskeméten megszüntette a munkanélküliséget.

(Bucuresti.) Az igazságügyi minisztérium statisztikai kimutatása szerint a kényszerrevezések következtében a belsőkereskedelem hitelezői 12 és félmilliárd lei veszteséget szenvedtek.

(Bucuresti.) A kereskedelmi és iparügyi minisztérium törvényjavaslatot dolgozott ki, amelynek célja az ipari beruházások korlátozása. A tervezet szerint a meglévő gyárak új gépek bevitelére csak abban az esetben kapnak engedélyt, ha a gépek a fennálló üzem működéséhez szükségesek; az üzem kibővítésére szolgáló gépek bevitelét azonban nem fogják engedélyezni. Ha azonban a vállalat igazolja, hogy a nemzetvédelem céljaira szükséges anyagokat gyárt, az üzemkibővítéshez szükséges gépek bevitelét engedélyezni fogják. Új ipari üzemek felállítását csak akkor engedélyezik és a szükséges gépekre beviteli engedélyt csak akkor adnak, ha a létesítendő üzem olyan árukat állít elő, amelyeket az országban eddig egyáltalán nem, vagy nem kielégítő mennyiségben gyártottak. A kereskedelmi minisztérium tervezetét azzal indokolja, hogy a létesítendő új vállalatoknak is szükségük lesz beviteli kvótákra s ezáltal a meglévő vállalatok kvótái fognak csökkenni.

(Prága.) A csehszlovák kormány Schacht dr kezdeményezésére, Németország részéről újabb gazdasági tárgyalásokra kapott meghívást.

(London.) A világ cukortermelése az 1935—36-os gazdasági évben jelentős emelkedést mutatott. Az őszi termelés ebben az időszakban 98.41 millió mázsára rugott az előbbi év 96.14 millió mázsájával szemben. A termelőországok élén áll Oroszország 21 millió mázsa évi termeléssel. Legkevesebbet termel Finnország: 56 ezer mázsa. Románia sorban a 15-ik helyet foglalja el 1.47 millió mázsa évi termeléssel.

OLIMPIA 1936

Owens világrekordja 100 méteren: 10.2 mp

Berlinből jelentik: A berlini világversenyek küzdelmei vasárnap kezdődtek meg. A magyarok az első nap elég gyengén szerepeltek. Sir bejutott a 100 m-es síkfutás döntőjébe, a birkózók győztek első mérkőzéseiken, Orbán a tereplovaglásban negyedik lett, Szabó, Temesváry és Vadas is továbbjutottak, de dr Darányi, Horváth, Bodon és Kelen helyezést sem értek el, Gyenes még a döntőbe sem került.

Az első nap részletes eredményei a következők:

Sir a világ 12 legjobb gyorsfutója között.

Az atlétikai küzdelmek Berlinben a 100 méteres síkfutással kezdődtek. Vasárnap délután fél 11-kor került sor az első előfutamra, délután a középfutások kerültek sorra, a döntőt hétfőn délután tartják meg. A délelőtti előfutamokra 85 ezer főnyi közönség gyűlt össze, amire még nem volt példa az olimpiák történetében.

A 100 méteres síkfutásban 12 előfutam volt. Mindegyik előfutamból 2—2 ment tovább. Eredmények: I. 1. Strandberg (svéd) 10.7, 2. Joshioka (japán) 10.8. II. 1. Berger (holland) 10.8, 2. Dannaher (délafrikai). III. 1. Van Beveren (holland) 10.8, 2. Grimbeck (délafrikai) 10.9. IV. 1. Gyenes (magyar) 10.7, 2. Suzuki (japán) 10.7. V. 1. Mc Phee (kanadai) 10.8, 2. Lindgren (svéd). VI. 1. Theunissen (délafrikai) 10.7, 2. Hornberger (német) 10.7. VII. 1. Metcalfe (USA) 10.8, 2. Sir (magyar) 10.8. VIII. 1. Borchmayer (német) 10.7, 2. Hunber (kanadai) 10.8. Gerő magyar kiesett. IX. 1. Wykoff (USA) 10.6, 2. Sweeney (angol) 10.7. X. 1. Osendarp (holland) 10.5, 2. Pennington (angol) 10.6. XI. 1. Hänni (svájci) 10.7, 2. Holmes (angol) 10.8. XII. Owens (USA) 10.3 olimpiai és világrekord beállítva. 2. Sasaki (japán) 11.

Délutánra elromlott az idő és erős hátszél kerekedett. Négy középdöntő futam volt, amely után 12 versenyző került a döntőbe. A bekerültek nevei és az elért eredmények a következők:

I. középfutam: 1. Strandberg (svéd) 10.5, 2. Osendarp (holland) 10.6, 3. Wykoff (USA) 10.6. Gyenes (magyar) a német bajnok Hornbergerrel együtt kiesett.

II. középfutam: 1. Owens (USA) 10.2, világrekord, 2. Hänni (svájci) 10.6, 3. Sir (magyar) 10.7.

III. középfutam: 1. Metcalfe (USA) 10.5, 2. Pennington (angol) 10.6, 3. Van Beveren (holland) 10.7.

IV. középfutam: 1. Borchmayer (német) 10.5, 2. Sweeney (angol) 10.6, 3. Mc. Phee (kanadai) 10.7. Borchmayer győzelmét óriási üdvözlés követte. A 31 éves német bajnok elvonul az ünneplő közönség előtt és felemelt karral tiszteleg Hitler előtt.

Az öttusában Orbán a negyedik.

Az öttusa első számát, a teleplovaglást a döberitz katonai lőtéren bonyolították le 5000 méteres távon, amelyet 21 akadály nehezített meg. A svéd Vibon nyilatkozott, amely szerint Thofelt, Orbán és Handrick közül kerül ki a győztes. A magyarok az első számban elég sze-

rencsétlenül szerepeltek. Balás a 8-ik akadály-nál lovával együtt bukott, Bartha Iova a 7-ik akadály előtt megállt.

Az öttusa tereplovaglás részletes eredménye a következő: 1. Abba (olasz) 9:02.5. 2. Handrick (német) és Mollet (belga) 9:09.6. 4. Orbán (magyar) 9:10.3. 5. Ecuyer de le Court (belga) 9:13. 6. Casillas-Rodriguez (Mexiko) 9:16. 7. Baumann (svájci) 9:24. 8. Thofelt (svéd) 9:27. 9. Starbird USA 9:27.9. 10. Gyllenstierna (svéd) 9:31.7. 11. Kettunen (finn) 9:34. 12. van Geen (Holland) 9:34.8. 13. Grundbacher (svájci) 9:37. 14. Wysa (svájci) 9:37.6. 15. Leonard USA 9:47. 16. Hietala (finn) 9:48.3. 17. Macdougall (angol) 9:52.4. 18. Anguiano de la Fuente (Mexiko) 9:52.7. 19. Kivi perä (finn) 10:00.2. 20. van der Horst (holland) 10:05.3. 21. Baltazis (görög) 10:09.7. 22. Serré (holland) 10:14.6. Barta (magyar) 27., Balás pedig 36. helyen végzett. A versenyben 42-en indultak.

A német Fleischer kisasszony az első olimpiai bajnok.

A női gerelyvetésben első három dobás után a német Fleischer vezetett 44.69-el. Mögötte a sorrend már az első három dobás után tulajdonképpen megvolt, mert a döntőben már csak Fleischer javított eredményén, a többiek első három dobásukra érték el legjobb eredményüket. Az eredmények általában a várakozáson alul maradtak. A legnagyobb meglepetést az osztrák Rauma szereplése jelentette, aki átlagos eredményétől — 45—46 méter — messze elmaradt.

Olimpiai bajnok: Tilly Fleischer (Németország) 45.18, olimpiai rekord. 2. Luise Krüger (Németország) 43.29. 3. Kwasniewska (Lengyelország) 41.80 cm. 4. Bauma (Ausztria) 41.66 m. 5. Yamamoto (Japán) 41.45 m. 6. Eberhardt (Németország) 41 méter.

Temesvári, Szabó és Vadas továbbjutott 800 m-en.

A 800 m-es síkfutást 6 előfutamban bonyolították le. A magyarok mind továbbjutottak. Részletes eredmény:

I. előfutam: 1. Edwards dr (kanadai) 1:53.7. 2. Hornbostel (USA) 1:53.7. 3. Verhaert (belga) 1:54.3. 4. Temesvári Ferenc (magyar) 1:55.

II. előfutam: 1. Williamson (USA) 1:56.2. 2. Conway (kanadai) 1:56.2. 3. Boot (ujjélandi) 1:56.7. 4. Hübscher (osztrák) 1:57.3.

III. előfutam: 1. Mac Cabet (angol) 1:54.5. 2. Petit (francia) 1:54.8. 3. Johannesen (norvég) 1:54.9. 4. Mertens (német) 1:55.1.

IV. előfutam: 1. Backhouse (ausztrál) 1:57.7. 2. Szabó Miklós (magyar) 1:57.8. 3. Woodruff (USA) 1:58.7. 4. Handley (angol) 1:58.9.

V. előfutam: 1. Powell (angol) 1:56. 2. Lanzi (olasz) 1:56.1. 3. Eichberger (osztrák) 1:56.3. 4. Vadas József (magyar) 1:56.5.

VI. előfutam: 1. Anderson (argentín) 1:55.1. 2. Kucharski (lengyel) 1:55.7. 3. Dessecker (német) 1:56. 4. Soulier (francia) 1:56.1.

Temesvári okos versenyzéssel csak arra vigyázott, hogy a negyedik helyet biztosítsa. Szabó sétálva is legyőzte Woodruffot, Vadasnak azonban izgalmas hajszában kellett kiharcolni a továbbjutást.

Johnson olimpiai rekorddal nyerte a magasugrást.

A magasugrás döntőjében 22-en indultak, akik délelőtt a 185-ös magasságot vitték. Bo-

Uj könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

dossy bejutott a döntőbe, de 190-nél kiesett. 200 cm-nél négyes holtverseny állt elő, amelyet végül az amerikai Johnson nyert meg. **Eredmény:**

Magasugrás olimpiai bajnoka: Cornelius Johnson (USA) 203 cm, olimpiai rekord. 2. Albritton (USA) 200 cm. 3. Thurber (USA) 200 cm. 4. Kotkas (Finnország) 200 cm. 5. Yada (japán) 197 cm.

Európa diadalmaskodott a súlydobásban.

A súlydobás nagy meglepetéssel végződött. A nagy favorit világrekorder Torrance alig jutott a döntőbe s végül is ötödik helyen végzett. A két magyar, Darányi dr és Horváth 15 méterrel alul dobtak és így helyezéshöz sem juthattak. (A délelőtti selejtezőn mindketten megdobták a 14.50 m-es standardot). **Eredmény:**

A súlydobás olimpiai bajnoka Hans Wölkke (Németország) 1620 cm. Olimpiai rekord. 2. Bärlund (Finnország) 1612. 3. Stöck (Németország) 1566. 4. Francis (USA) 1545. 5. Torrance (USA) 1538. 6. Zaitz (USA) 1532.

Wölkke, a német rendőr dobásai nagyon jól sikerültek. Váratlanul jött az európai dobók jó szereplése. A három legutóbbi olimpián az amerikaiak nyerték a súlydobó számot (Páris: Houser, Amszterdam: Kuch és Los Angeles: Sexton), most végre sikerült elragadni tőlük a felsőbbiséget.

A magyar törőcsapat bekerült a döntőbe.

A törőcsapatverseny gyors tempóban folyik. Az előmérkőzés eredményei:

I. csoport: Svájc—Görögország 8:8, Belgium—Görögország 9:2. Kiesett: Görögország.

II. csoport: 1. Jugoszlávia—Brazília 9:7, Franciaország—Brazília 16:0. Kiesett: Brazília.

III. csoport: Csehszlovákia—Dánia 13:3, Argentína—Dánia 14:2. Kiesett Dánia.

IV. csoport: Anglia—Kanada 14:2, Németország—Kanada 15:1. Kiesett: Kanada.

V. csoport: Ausztria—Egyiptom 11:5, Olaszország—Egyiptom 13:2. Kiesett: Egyiptom.

VI. csoport: Magyarország—Norvégia 10:6, USA—Norvégia 14:2. Kiesett: Norvégia.

A törőcsapat előmérkőzések második fordulójában: Argentína—Anglia 8:8, USA—Svájc 13:3, Magyarország—Jugoszlávia 14:2, Ausztria—Csehszlovákia 12:2.

A törőcsapat előmérkőzések után beosztották a továbbjutott csapatokat a középdöntőbe. Két csoportot alkottak.

1. csoport: Olaszország, Magyarország, Ausztria, USA.

2. csoport: Franciaország, Belgium, Németország, Argentína.

Az első mérkőzésen Olaszországgal került össze a magyar csapat és 13:3 arányban vereséget szenvedett. — Austria—USA 12:4. A második csoportban: Belgium—Argentína 11:5, Franciaország—Németország 9:7.

10000 m-en első Salminen.

Félhatkor került sor a 10.000 m-es távfutásra. A három nagyszerű finn futó: Salminen, Askola és Iso-Hollo pokoli küzdelemben készítették ki a hősiessen harcoló japán Murakosót. Kelen közepes eredményével a 12-ik helyen végzett. **Eredmény:**

10.000 méteres stíkfutás olimpiai bajnoka Amari Salminen (Finnország) 30:15.4 mp. 2. Askola (Finnország) 30:15.6. 3. IsoHollo (Finnország) 30:20.2. 4. Murakoso (Japán) 30:25, japán rekord. 5. Burns (Anglia) 30:28. 6. Zabala (Argentína) 31:22. 7. Gephardt (Németország) 31:29.6. 8. Lash (USA) 31:39.4. 9. Rasdal (Norvégia) 31:40.4. 10. Siefert (Dánia) 31:52.6. 11. Beviaqua (Olaszország) 31:57. 12. Kelen János (Magyarország) 32:01. 13. Sundersson (Svédország) 32:11.8. 14. Noji (Lengyelország) 32:13. 15. Wöber (Ausztria) 32:22. 16. Pentti (USA) 32:23.

Tóth és Zombory tussal győztek.

A szabadstílusú birkózók is porondra léptek. A Deutschlandhalleban sokezerifényi közönség nézte végig a küzdelmet. Magyar részről Tóth Ferenc és Zombory Ödön indult először. Mindkettő igen biztatóan.

Először a nehélsúlyú Tóth Ferenc állt ki a török Erkan ellen. Tóth óriási fölényrel küzdött török ellenfelével szemben, aki a mérkőzés legnagyobb részében csak védekezni tu-

dott. A magyar fiu akciót állandó tapssal kíséerte a közönség. Hat perc letelte után mind a három pontozóbíró Tóth fölényét hirdette ki. A továbbiak folyamán is fölényesen birkózott Erkanal, de döntő eredményt nem tudott elérni, mert a török kitünően védekezett. Állásból folytatták újra a küzdelmet. A 12. perc 50. másodpercében Tóth a közönség nagy tapsai közepette két vállra fektette ellenfelét!

A légsúlyban Zombory Ödön a belga Laforttal került szembe. Az első hat perc változó küzdelmet hozott. A bírák közül kettő Zombory fölényét, egy pedig eldöntetlen hirdetett ki. Állásból folytatták a küzdelmet, ami olyan érdekes volt, hogy annak ellenére, hogy a szomszédos birkózó-szónyegeken német versenyző küzdött, a közönség legnagyobb része a magyar—belga párharcot figyelte. A belga állandóan kimenekült a szónyegről, amiért bírói figyelmeztetésben részesült. A 10. perc 30. másodpercében Zombory villámgyors mozdulattal derékon kapta ellenfelét és két vállra fektette.

Sóvári a finn Pietilaival mérkőzött és pontozásos vereséget szenvedett tőle. Sóvári bravúrosan ellenállt világhírű ellenfelének, de végül is meg kellett hajolnia nagyobb tudása előtt.

Kárpáti a francia del Porteval mérkőzött. Eleinte Del Porte támadott, de Kárpáti fokozatosan átvette a támadó szerepet s mindjebban fölénybe került. A mérkőzés végén a bírák egyhangúan Kárpáti pontozásos győzelmét hirdették ki.

Jól szerepeltek az egyiptomiak a súlyemelésben.

A súlyemelésben a könnyűsúly és a nehélsúly küzdelmeit bonyolították le. **Eredmények:**

Könnyűsúly: 1. Mohamed Achmed Mesbah (Egyiptom) 342.5 kgr. összteljesítmény. 2. Fein (osztrák) 342.5. 3. Jauzen (német) 322.5. 4. Schritalle (német) 322.5. 5. Terbák (USA) 322.5. 6. Masoud (Egyiptom) 322.5.

Nehélsúly: 1. Terlaso (USA) 312.5 kgr., 2. Soliman (Egyiptom) 305. 3. Ibrahim Schah (Egyiptom) 300.

Lapzártakor jelentük: Hétfőn délelőtt került sor a modern pentatlon (öttnes) törvívó versenyére. Először az egynemzetbeliek egymással vívtak, villanygép előtt. A magyaroknál Orbán egy Bartát, mint Balást legyőzte. Barta pedig verte Balást. Utána még két asszót vívtak. Barta győzött Satrandi (brazil) Balás pedig Duarte (brazil) felett.

A szabadstílusú birkózás félnehélsúlyú számában a magyar Virág-Ebner pontozással győzött a finn Lahti ellen.

A 400 m-es gátfutás előfutámát délutánra halasztották.

Belföldi sporteredmények

Oradea: CAO—Vasas 8:0 (3:0).

Tg.-Mures: Szombat: Mures—Macabi (Bucuresti) 4:2 (1:1). Vasárnap: Macabi—MSE 4:0 (1:0).

Arad: Hakoah—AAC 2:0 (1:0).

Brad: AMTE—Uica 9:3 (3:0).

Aradiak győztek a Cluj—Oradea kerékpárversenyen. Oradea. Saját tud. A Törökvs kerékpárszakosztálya Mikló Bélával az élén jólsikerült versenyt rendezett, amelyen az aradi Meteor és AMTE, a cluji KMSC, az oradeai Kolping és Törökvs kerékpárosai vettek részt. **Eredmény:** 1. Oláh Károly (AMTE) 6 óra 2 p. 2. Burian (AMTE) 6 óra 23 p. 3. Vladuc (Meteor). 4. Paradi (Meteor). 5. Rednic (Meteor).

Elvitték az olimpiai tüzet Kielbe is. Berlinből jelentik: Az olimpiai evezősversenyeket Kielben rendezik, ahol ugyancsak lobogni fog az olimpiai tűz. A lángot Berlinből vitték Kielbe. Vasárnap este fél 7-kor a stadionból indultak el a lánggal. Tschammer und Osten bírói dalmi sportvezér nagy beszéddel bucsuztatta el a lángot s ezalatt a súlydobók vártak az utolsó dobásokkal, Johnson pedig a harmadik 208-as kísérlettel.

Sztancsik a Hungáriában. Budapestről jelentik: A Hungária és a Budai „11” között megindultak a tárgyalások Sztancsik a válogatott jobb-összekötő átvételére vonatkozólag és a fők fehérek szerint a meggyezés nagyon valószínű.

Hug Franz

svájci származású olimpiai zászlólengető, meleg szeretettel üdvözli honfitársait Berlinben. Mellette édesanyja áll.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lel.

Lakás

Kiadó

2 szobás kisebb lakás, mellékhelyiséggel. Oradea, Str. I. Ciordas 38.

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás kertés lakás. Oradea, Str. J. Ciordas 46. Evi bér 18.000 lei és vízdíj.

Kiadó

3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Egy

kis udvari szoba, konyha, szelpos lakás. összes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyha

lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Oktatás

Zenker Margitnál

ujabb szabászati és varró tanfolyam kezdődik augusztus 1-én, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 44.

Még nem késő!

Felelősséggel előkészítetek gimnáziumi felvételre, pótvizsgára. Cím a kiadóban.

Alkalmazás

Hentesüzletbe

percentes, óvadékkal felvétetik. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor No. 31.

Adás-vétel

Jó karban levő

Central női varrógépet megvételre keresek. Oradea, Str. Axenta Sever No. 4.

Eladó

2 db fehér kölyök pincsi kutya Palfy festőnél, Str. Sztaroveszky No. 11.

Eladó

egy kijavítható antik zongora. Csereáron is megvehető harmóniumért, szekrényért. Eladó egy óriási feszület, missziós keresztnek is jó. 170 cm. rajta a korpusz. Meggyezés szerint bármiert cserébe adjuk. Tudakozódni lehet a Szent Vince-intézetben, Oradea, Nogáll utca 5. szám.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

Eladó

zongora, rövid, modern sürgösen olcsón eladó. Oradea, Str. Cogalniceanu 4. Huszti szállító.

Országos

méretű kaptárok és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Closca No. 1-a szám.

PUHA OLMOT áll

dóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.